

Przez Końskie i Sielpię ...do Nieba

Urząd Miasta
i Gminy w Końskich

ISBN 978-83-63603-32-8

Wydanie II 2013

Tekst: Zbigniew Fijewski, Magdalena Weber, Agnieszka Werens

Konsultacje: Sylwia Fatalska, Zbigniew Gontek

Fotografie: **Baś Robert** (str. 3 – Tło), **Bąk Tomasz** (str. 37 – Piła. Dęby bezszypułkowe, str. 38 – Barycz. Zbiornik wodny; Siedziba nadleśnictwa, str. 44 – Kuźnice Koneckie), **Błaszczuk Kamil** (str. 23 – Tło), **Borowiecki Bolesław** (str. 22 – Baszty), **Gryczynski Adam** (str. 6-7 – Tło), **Karasińska Małgorzata** (str. 18 – Skrzydła pałacowe), **Klusek Kamil** (str. 24 – Grota solna; Pływalnia miejska), **Kowalczyk Dariusz** (str. 8 – Borowik, str. 15 – Wejście do zakrystii, str. 41 – Koneckie lasy), **Krupa Piotr** (str. 15 – Kolegiata), **Kubicz Magdalena** (str. 14 – Skwer), **Misztal Urszula** (str. 5 – Tło, str. 16 – Ogrodzenie parku; Biblioteka Pedagogiczna), **Młodawska Klaudia** (str. 17 – Świątynia Grecka), **Pasek Wojciech** (str. 30 – Zalew w Sielpi), **Pęczalski Krzysztof** (str. 28-29 – Tło), **Pietrzyk Maksymilian** (str. 20 – Kościół św. Anny), **Piotrkowicz Klaudia** (str. 19 – Altana), **Ptak Krzysztof** (str. 40 – Zespół klasztorny w Kazanowie), **Ruciński Andrzej** (str. 39 – Modliszewice. Budynek bramny; Dwór), **Soja-Sadowska Justyna** (str. 20 – Kapliczka neogotycka), **Stolarski Piotr** (str. 18 – Glorietta, str. 19 – Pomnik T. Kościuszki), **Świercz Liwia** (str. 13 – Tło), **Turno Wiesław** (str. 7 – Skałki. Piekło, str. 36 – Skałki Piekło), **Turno Zofia** (str. 37 – Stara Kuźnica), **Weber Magdalena** (str. 22 – Niebo, str. 30 – Nad wodą, 34-35 – Tło, str. 36 – Piekło, str. 38 – Stara Kuźnica, str. 41 – Pomnik w Kazanowie), **Werens Agnieszka** (str. 18 – Aleja parkowa, str. 20 – Popiersie T. Kościuszki, str. 32 – Muzeum w Sielpi), **Zych Jan** (str. 8 – Rzeka Czarna); **archiwum Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego** (str. 17 – Oranżeria Egipska, str. 32 – Koło wodne, str. 33 – Park maszyn; Teren muzeum); **archiwum Urzędu Miasta i Gminy** w Końskich (str. 19 – Pomnik poświęcony harcerzom, str. 21 – Pomnik Partyzantów; Płyta poświęcona J. Tarnowskiemu, str. 24 – Boisko Orlik; Hala sportowa w Stadnickiej Woli, str. 31 – Zabawa na okrągło, str. 42 – WOŚP, str. 43 – Talent, Obchody rocznicy 3-maja, str. 44 – MOTOSERCE, Dzień otwartych drzwi, str. 45 – Dni Końskich; Konecki Wrzesień; Memoriał Krzysztofa Stachery, str. 46 – Konecka Ryba; Zaduszki Jazzowe; Święto Niepodległości, str. 47 – Sylwester); **archiwum Miejsko-Gminnego Domu Kultury w Końskich** (str. 25 – Dom Kultury w Końskich, Galeria DeK, str. 44 – Warsztaty muzyczne, str. 45 – Muzykanty, str. 47 – Poezja w piosence; SCENA); **archiwum Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Końskich** (str. 25 – Galeria Arslibris, str. 26 – Dzieci, str. 43 – Tydzień Bibliotek); **archiwum Oddziału PTTK w Końskich** (str. 27 – Odnaki; Mapa szlaków, str. 30 – W lesie, str. 31 – Rowerzyści na szlaku, str. 42 – Rajd Zimowy; Zimowy Półmaraton Pieszy; Rajd Bab, str. 43 – Nocna Majówka; Cross Maraton, 44 – Konecki Maraton Pieszy, str. 45 – Konecka Setka, str. 46 – Konecki Maraton Rowerowy; Sielpia eXtreme Maraton, str. 47 – Rajd Niepodległości), **arch. Parku Linowego „Kamrat”** (str. 31 – W powietrzu); **archiwum PLAN** (str. 6, 7 – Rosiczka okrągłolistna, Dzieciół średni, Wawrzynek wilczyko)

Fotografie archiwalne:

Bąk Tomasz (str. 9 – Świątynia Grecka, str. 10 – Końskie – pałac, Cerkiew, str. 11 – Kino, str. 12 – Pomnik Kościuszki), **Chochowski Marian** (str. 11 – Annotarg), **Faworski Bogdan** (str. 11 – Oranżeria Egipska), **Franaszczyk Izabela** (str. 10 – Glorietta, str. 12 – Pomnik Kościuszki), **Sroka Robert** (str. 12 – Synagoga), **archiwum UMiG** (Kościół św. Mikołaja), str. 10 - rycina z książki Brzozowski Jerzy, Końskie wczoraj i dziś. Historia miasta na tle regionu, Warszawa 1975.

Studio PLAN Wrocław
www.plan.pl

Informacje zawarte na niniejszej mapie są prawnie chronione. Żadna jej część nie może być w jakikolwiek sposób powielana ani wykorzystana do innej publikacji bez zgody Studia PLAN.

SPIS TREŚCI

Przyroda	5
Trochę historii	9
Spacer po Końskich	13
W Końskich nie można się nudzić	23
Jak poznawać Konecczyznę?	26
Sielpia	28
Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpi	32
Propozycja wycieczki rowerowej	34
Kalendarz wydarzeń	42
Plan Sielpi	48
Mapa Gminy Końskie	49
Bibliografia	54

Gmina Końskie leży w powiecie koneckim, na północy województwa świętokrzyskiego. Miasto Końskie jest siedzibą władz gminy i powiatu. Liczy blisko 21 tysiące mieszkańców. Dostępność komunikacyjna miejscowości stale się polepsza. Do Końskich prowadzą dogodne drogi dojazdowe z Kielc, Warszawy, Łodzi czy Krakowa.

Gmina Końskie obejmuje swym obszarem miejsca magiczne, o niezwykłych nazwach bądź właściwościach. Przyjeżdżając tutaj, możecie Państwo zobaczyć, gdzie dorastał Stanisław Małachowski – Marszałek Sejmu Czteroletniego, odbyć podróż z Piekła do Nieba oraz poznać technologie produkcji w dawnych zakładach przemysłowych. Wyjątkowym walorem gminy są też rozległe obszary leśne z siecią szlaków turystycznych. Na pewno dostarczą Państwu sił i skłonią do indywidualnych spacerów, przejażdżek rowerowych bądź udziału w zorganizowanych imprezach turystycznych. Na miłośników relaksu nad wodą czeka Sielpia – największa miejscowość wypoczynkowa województwa świętokrzyskiego położona nad rzeką Czarną, bogata w liczne miejsca noclegowe i wypożyczalnie sprzętu turystycznego.

Rozległe dobra koneckie należały dawniej do zamożnych rodów: Odrowążów, Małachowskich i Tarnowskich. O wcześniejszych właścicielach przypominają cenne zabytki w Końskich: zespół pałacowo-parkowy z oryginalnymi budynkami, kolegiata św. Mikołaja i kościół św. Anny, a także kolejne budowle: ruiny dworu obronnego w Modliszewicach, pobernardyński zespół klasztorny w Kazanowie czy wreszcie zabytkowy zakład w Sielpi oraz drewniana kuźnia w miejscowości Stara Kuźnica.

Niniejszy przewodnik prezentuje pokrótce najważniejsze ciekawostki historyczne i kulturowe, opisuje walory turystyczne Gminy Końskie, a także podaje propozycje wypoczynku na Konecczyźnie.

Serdecznie zapraszamy!

Przyroda

■ Wawrzynek wilczelyko

Obszar gminy leży w podprovincji Wyżyny Małopolskiej na pograniczu makroregionów - Wyżyny Kieleckiej i Wyżyny Przedborskiej oraz w mezoregionach Wzgórz Opoczyńskich, Garbu Gielniowskiego i Płaskowyżu Suchedniowskiego. Wysokości na tym terenie kształtują się pomiędzy 200 a 310 m n.p.m. Największe ciekі tego obszaru to: Czarna Konecka (Maleniecka), Krasna, Wąglanka, Młynkowska i Czysta. Lasy zajmują połowę powierzchni gminy. Porastają głównie jej południową i wschodnią część. Są to przede wszystkim bory sosnowe, a sosna jest dominującym gatunkiem drzew. Oprócz niej najczęściej występują: brzoza, osika, olcha, dąb, jodła. W dolinach rzek występują olsy i łągi. Większe powierzchnie pól i łąk zajmują zachodnią część gminy.

Najcenniejszymi i najciekawszymi zbiorowiskami roślinnymi na tym obszarze są: lasy łągowe, bory bagienne i chrobotkowe, torfowiska i ekstensywnie użytkowane łąki. Są one siedliskiem wielu rzadkich i chronionych gatunków

■ Rosiczka okrągłolistna

roślin, m. in.: paprotki zwyczajnej, pomocnika baldaszkowego, storczyków – kukulki plamistej i szerokolistej, rosiczki okrągłolistnej, goryczki wąskolistnej, bagna zwyczajnego, wawrzyńka wilczelyko.

Zróżnicowana szata roślinna stwarza dogodne warunki bytowania dla wielu gatunków fauny. Na terenie gminy, oprócz powszechnie znanych dużych zwierząt – saren, dzików, jeleni, łosi, występuje wiele mniejszych, często bardzo rzadkich gatunków. Na kwitnących łąkach spotkamy motyle: modraszka telejusa i czerwonończyka nieparka. Śródleśne torfowiska są siedliskiem motyla modraszka bagniczka i ważki zalotki większej. Wiosenne wieczory nad wiejskimi sadzawkami i stawami rozbrzmiewają odgłosami rzekotek i kumaków. W rozległych kompleksach leśnych często usłyszymy jęklawy głos dzięcioła czarnego, a nocami monotonne pohukiwanie małej sowy – włochatki. Sąsiedztwo rzek powszechnie zamieszkują bobry i wydry.

6

Informacje praktyczne:

MAZOWIECKO-ŚWIĘTOKRZYSKIE
TOWARZYSTWO ORNITOLOGICZNE
z siedzibą przy Kozienickim Parku
Krajobrazowym; 26 - 670 Pionki
ul. Radomska 7
tel./fax: 48 612 34 41
www.m-sto.org

Nadleśnictwo Barycz
Barycz 69, 26-200 Końskie
tel. +48 41 375 38 50

Nadleśnictwo Stąporków
ul. Niektańska 15
26-220 Stąporków
tel. +48 41 374 17 83

■ Skalki, Piekło

Gmina leży w Konecko – Łopuszniańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. W jej południowej części, koło wsi Piekło, jest grupa oryginalnych skałek, zbudowanych z piaskowców jurajskich, uznana za pomnik przyrody. Najcenniejsze walory przyrodnicze gminy chronione są w ramach sieci Natura 2000. W północnej części znajduje się „Ostoja Pomorzany” (PLH 260030), a południową granicę gminy wyznaczają fragmenty dwóch innych ostoj: „Dolina Krasnej” (PLH 260001) i „Dolina Czarnej” (PLH 260015). Największą powierzchnię ma „Dolina Czarnej”. Jest to również ostoja ptaków o znaczeniu międzynarodowym (PL 142). Gnieździ się tu ich aż 150 gatunków. Kilkadziesiąt dalszych korzysta z tego obszaru jako żerowiska i miejsca odpoczynku w okresie wędrówek. Wśród nich tak rzadkie i ciekawe jak: czapla

■ Dzięcioł średni

biała, bocian czarny, bąk, łabędź krzykliwy, gęgawa, gągoł, rybołów, bielik, orlik krzykliwy, żuraw, derkacz, cietrzew, lelek, zimorodek. Żyje tu również wiele gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Koryto rzeki zasiedla mały skójka gruboskorupowa. Nad czystymi i bystrymi strumieniami poluje piękna ważka – szklarnik leśny. Torfowiska zasiedlają jej kuzynki: miedziopiers północna i najmniejsza europejska ważka – iglica mała. W rzece, jej dopływach i starorzeczach żyje kilkanaście gatunków ryb, w tym chronione: minóg strumieniowy i ukraiński, głowacz białołętkowy, różanka, piskorz. W dolinie ma ważną w kraju ostoję rzadki i piękny motyl – przeplatka aurinia. W mrocznych lasach źródłkowego odcinka rzeki żyje kilka

7

CIEKAWOSTKA:

Niedawno w miejscowości Piekło odnaleziono stanowisko okratka australijskiego. Ten niezwykle grzyb z rodziny sromotnikowatych ma mocno czerwoną barwę z czarnymi cętkami. Wyrasta z tzw. „czarciego jaja”, przebijając jego błoniastą skórkę wypelnioną żelatynowatym śluzem. Owocnik właściwy grzyba ma od 4 do 8 ramion osadzonych na krótkim trzonie, kształtem przypomina osmiornicę. Jest niejadalny i ma bardzo odrażający zapach!

■ Rzekotka drzewna

■ Borowik

rzadkich gatunków nietoperzy i tajemnicze nocne gryzonie – koszatka i popielica. Ogółem na obszarze tym stwierdzono 16 typów siedlisk przyrodniczych chronionych prawem unijnym. Dolina Czarnej jest też ważnym korytarzem ekologicznym łączącym dolinę Pilicy z Puszczą Świętokrzyską.

Ale, aby obserwować ciekawe zwierzęta, nie zawsze musimy zapuszczać się w dzikie ostępy. Na obrzeżach Końskich, w olsach otaczających stawy „Browary”, rzeczkę Czystą w Czerwonym Moście, Starym Młynie i Dyszowie posłuchać możemy śpiewu słowików i obserwować kilkadziesiąt innych gatunków ptaków, ciekawe owady, płazy. To również miejsca występowania wielu zagrożonych siedlisk wodnych i bagiennych. W parku koneckim gnieździ się 35 gatunków ptaków, w tym 3 gatunki dzięciołów i 7 innych dziuplaków, co świadczy o wielowości jego drzewostanu. Ekstensywna gospodarka

rolna, skupiająca się w zachodniej i północnej części gminy, sprzyja zachowaniu dużej bioróżnorodności. Wiosną i latem pola rozbrzmiewają trelami skowronków, głosami przepiórek i granień świerszczy. Różnobarwne, kwieciste łąki zapewniają siedlisko nie mniej kolorowym motyloom, muchówkom, chrząszczom i szarańczakom. Nie mniej atrakcyjne są lasy, oferujące, oprócz szumu drzew, żywicznego powietrza i śpiewu ptaków, oblepione owocami jagodziny, polany pełne borówek i poziomek, jesienne grzybobrania.

Odwiedzając wszystkie te miejsca, pamiętajmy o właściwym postępowaniu godnym prawdziwego turysty. Zachowajmy ciszę, nie zostawiajmy też śmieci – długotrwałych śladów naszej chwilowej obecności, a już na pewno nie bierzmy przykładu z użytkowników pojazdów mechanicznych nielegalnie poruszających się po lesie i dewastujących środowisko naturalne.

8

■ Rzeka Czarna

Trochej historii

CZY WIESZ, ŻE ...

- w **XII w.** pojawiła się pierwsza historyczna wzmianka o Końskich jako własności Prandoty z Prandocina, protoplasty rodu Odrowążów;
- z **XIII w.** pochodzi późnoromański tympanon, najstarsza część kolegiaty św. Mikołaja w Końskich, zobaczyć go można nad południowym, bocznym wejściem;
- w **1748 r.** Jan Małachowski, Kanclerz Wielki Koronny, uzyskał od króla Augusta III prawa miejskie dla Końskich;
- **zespół pałacowy**, w którym mieszczą się obecnie Urząd Miasta i Gminy, Biblioteka Publiczna oraz Centrum Informacji Turystycznej, wzorowany był na rezydencji władców saskich znajdującej się w Pillnitz koło Drezna, jego budowę rozpoczął Jan Małachowski;

■ Końskie - pałac

■ Cerkiew

- 10
- w **1750 r.** Kanclerz **Jan Małachowski**, właściciel Końskich, założył w Pomykowie rurarnię. Zakład produkował broń palną, pistolety oraz karabiny. W opinii ówczesnych specjalistów wyroby te były bardzo dobrej jakości, nawet lepsze od zagranicznych. Tadeusz Kościuszko, obawiając się, że rurarnia zostanie zajęta przez Rosjan, chciał przenieść ją w 1794 r. do Warszawy;
 - ok. **1770 r.** burgrabia krakowski Jan Faygel ufundował w Końskich kościół św. Jana Chrzciciela i św. Anny, w którego podziemiach pochowano zmarłego w 1917 r. Juliusza hr. Tarnowskiego – właściciela dóbr koneckich;
 - w **1787 r.** w Końskich zatrzymał się powracający z Ukrainy król Stanisław August Poniatowski;

■ Kościół św. Mikołaja

■ Oranżeria egipska

■ Glorietta

■ Kino w Końskich

■ Annotarg

CIEKAWOSTKA:

Express Poranny z dn. 18 listopada 1934 r. bardzo pozytywnie opisał drogi pod Końskimi. Redaktor, przebywając w podróży, zwiedził pierwszy zabytek sztuki technicznej w odrodzonej Polsce i tak opisał trakty: „Po drogach powiatu koneckiego jeździ się jakby po jakimsz zamożnym kantonie szwajcarskim – Vaud na przykład, słynnym z dróg obsadzanych wiśniami...”. Dalej dodaje: „Koneckie zawdzięcza 280 kilometrów wyjątkowych swych dróg nie królom, lecz inżynierowi państwowemu St. Malanowiczowi”.

Stanisław Malanowicz (1877-1942) był zasłużonym działaczem gospodarczym i społecznym, regionalistą, z zawodu inżynierem budownictwa drogowego, od 1911 r. związany z Końskimi. Powołał miejscowy oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego oraz współtworzył muzeum w Sielpi.

- Końskie znajdowało się pod zaborem rosyjskim. Dla stacjonujących w mieście 25. Smoleńskiego i 27. Witebskiego Pułków Piechoty wzniesiono cerkiew wojskową według typowego projektu. Wyświęcenie cerkwi Ikony Matki Bożej Znamienie odbyło się 17 października 1903 r. Budynek rozebrano w okresie międzywojennym;
- **Oranżeria Egipska w Końskich** projektu Franciszka Lanciego wzniesiona w 1825 r. jest przykładem rzadko spotykanego egipsującego nurtu architektury. W Polsce zachowały się tylko dwa tego typu obiekty: Świątynia Egipska w Parku Łazienkowskim w Warszawie oraz Oranżeria w Końskich;
- **w 1867 r.** Końskie stają się siedzibą władz powiatowych (do 1975 r.);
- **w 1870 r.** hr. Jan Tarnowski, kupuje na licytacji dobra koneckie;
- **w 1855 r.** oddano do użytku linię kolejową;
- **na przełomie XIX i XX w.** w Końskich powstają odlewnie Piotra Ławacza, Szaji Kronenbluma oraz Fabryki Odlewów Żelaznych: SŁOWIANIN i NEPTUN;
- **w 1913 r.** uruchomiono w Końskich kino „Czary”;

Trochę historii...

- w **1917 r.** wzniesiono pierwszy w mieście pomnik Tadeusza Kościuszki. Do jego budowy wykorzystano cokół z pomnika cara Aleksandra II;
- w **1935 r.** powstaje konecki oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego;
- **8 września 1939 r.** Niemcy rozpoczęli okupację Końskich, która trwała do stycznia 1945 r.;
- **12 września 1939 r.** przebywała w Końskich **Leni Riefenstahl**, niemiecka reżyserka filmowa dokumentująca działania wojsk niemieckich na froncie;
- podczas wojny Niemcy utworzyli w Końskich **getto**, zniszczyli budynki, z których korzystała gmina żydowska: XVIII-wieczną **synagogę** oraz znajdujący się w centrum miasta XIX-wieczny **annotarg**;
- w **nocy z 31 sierpnia na 1 września 1943 r.** Waldemar Szwiec „Robot” opanował miasto Końskie. W ciągu jednej nocy partyzanci zarekwirowali żywność i ubrania oraz zlikwidowali kilku kolaborantów;
- **pod osłoną nocy, w dn. 5-6 czerwca 1944 r.** oddział AK Antoniego Hedy „Szarego” zdobył więzienie w Końskich, uwalniając 61 więźniów;
- w **1946 r.** wzniesiono kolejny, tym razem konny pomnik Tadeusza Kościuszki;
- w latach 60. i 70. XX w. prężnie rozwijają się wielkie zakłady przemysłowe m.in.: Koneckie Zakłady Odlewnicze, Zakład Metalurgiczny Maszyn Budowlanych, Klimat (Kowent);
- **8 maja 1998 r.** Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Kwaśniewski gościł w Końskich. W czasie wizyty dokonał uroczystego otwarcia krytej Pływalni Miejskiej;
- w **1999 r.**, po wieloletniej przerwie, Końskie ponownie stają się stolicą powiatu.

■ Synagoga

■ Pomnik Kościuszki

■ Pomnik Kościuszki

INFORMACJE PRAKTYCZNE:

Z historią miasta zapoznać się można bliżej, zwiedzając ekspozycję Muzeum Regionalnego PTTK.
Wstęp bezpłatny.

Kontakt: Oddział PTTK, ul. Partyzantów 1
26-200 Końskie, tel. +48 41 372 31 70

Spacer po Końskich

Spacer po Końskich

Wędrówkę rozpoczynamy z placu przy kolegiacie św. Mikołaja. To centrum Końskich, popularnie nazywane przez mieszkańców miasta skwerkiem. To tu w początkach XIII w. biskup krakowski Iwo Odrowąż ufundował kościół, wokół którego zaczęło rozwijać się miasto. Pod koniec XV w. budowlę strawił pożar, więc w latach 1492-1520 postawiono z kamiennych ciosów nową, jednonawową, orientowaną świątynię w stylu późnogotyckim. Nad bocznym wejściem od strony południowej wmurowano wtedy późnoromański tympanon zachowany z bryły kościoła ufundowanego przez Iwo Odrowąża. Jest tam obecny do dziś. Przedstawia krzyż, dwie rozety i dwa rajske drzewa na tle splotów wici palmetowej. Na początku XX w. kościół rozbudowano w stylu neogotyckim, przedłużając nawę oraz podwyższając wieżę zegarową. W 1993 r. świątynię podniesiono do rangi kolegiaty. Na zewnątrz, na murach jest kilka architektonicznych pamiątek z przeszłości. Bystre oko wnikliwego turysty dostrzeże starodawne napisy i herb Odrowąż wmurowane w wieżę kościelną, a także zegar słoneczny i stare epitafia. Wnętrze kościoła także skrywa wiele ciekawych pamiątek.

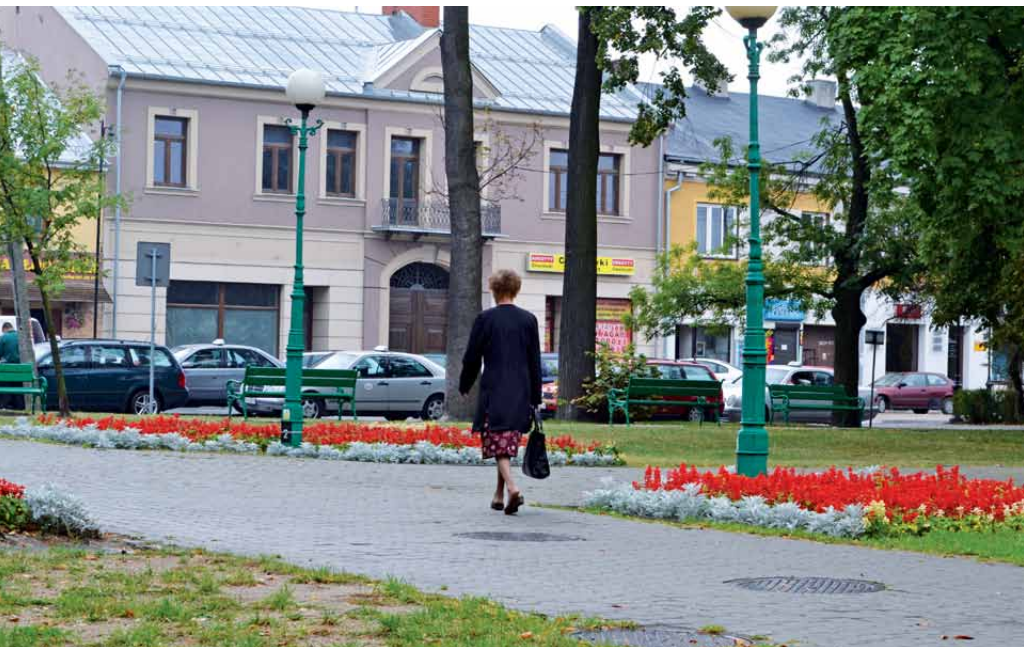
14

Wejźmy do środka. Prezbiterium nakryte jest sklepieniem dwuprzęsłowym, gwiaździstym, które pozostaje niezmienione od ponad 500 lat.

■ Skwer w centrum miasta

Ciekawe jest także zachowane w północnej ścianie (niestety, niedostępne dla zwiedzających!) sakramentarium – rodzaj wnęki w murze, zamykanej na żelazną kratę, ujętej na zewnątrz kamiennym obramieniem w stylu późnogotyckim, o wykroju osłego grzbietu z krzyżem i kwiatami lillii w zwieńczeniu. Do przełomu XVI-XVII w. w miejscu tym przechowywano Najświętszy Sakrament, obecnie funkcję tę spełnia tabernakulum w ołtarzu głównym. Ten jest późnobarokowy z 1749 r., kamienny, przedstawia okazały krucyfiks, nad którym baldachim wsparty na smukłych kolumnach.

Na lewo od ołtarza, po stronie północnej, znajduje się wejście do murowanej zakrystii nakrytej sklepieniem kolebkowym, w której przechowywane są szaty i naczynia liturgiczne. Zaś na prawo - epitafia, z których dwa zasługują na szczególną uwagę. Pierwsze mieści się na zachodniej ścianie, a poświęcone jest Hieronimowi Koneckiemu, dawnemu właścicielowi Końskich z rodu Odrowążów. Wykonane jest w stylu późnorenansowym, z piaskowca, przedstawia płaskorzeźbę śpiącego rycerza z nogą zgiętą w kolanie. Drugie epitafium to okazała płyta poświęcona rodzinie Anny i Jana Małachowskich, murowana, w stylu rokoka, zdobiona alegorycznymi wizerunkami sprawiedliwości i mocy.

Informacje praktyczne:

Kolegiata św. Mikołaja
ul. Księdza Józefa Granata 8
26-200 Końskie
tel. +48 41 372 31 61

■ Kolegiata w Końskich

■ Wejście do zakrystii

Nawa główna kolegiaty ma plan wydłużonego prostokąta powstałego podczas rozbudowy na początku XX w. Z tego samego okresu pochodzi więźba dachowa i kasetonowy strop. Przy prezbiterium dwa ołtarze boczne: MB Różańcowej oraz św. Mikołaja, a także ambona zdobiona postaciami 4 ewangelistów i baldachimem z aniołem. Na ścianach stacje drogi krzyżowej z początku XX w. fundowane przez parafian, księży, pracowników fabryk i majątnych mieszkańców Końskich, a także obrazy pp. Barbary

i Tadeusza Juśkiewiczów z Końskich. Strzeliste, smukłe okna zdobią witraże z połowy XX w. wykonane w pracowni Zelenkich w Krakowie. W zachodniej części nawy jest chór muzyczny i okazałe organy z 1906 r. zaprojektowane w firmie Adolfa Homana w Warszawie. Pod chórem kruchta, w której m.in. kilka tablic poświęconych żołnierzom walczącym w okresie II wojny światowej.

CIEKAWOSTKA:

W latach 1929-1941 proboszczem był tu ks. Kazimierz Sykułski (1882-1941), gorliwy duszpasterz, działacz charytatywny i społeczny. Pełnił posługę w trudnym okresie II wojny światowej, będąc oparciem nie tylko dla parafian, ale także przesiedlanych i aresztowanych. Sam został zatrzymany w dn. 1 października 1941 r., więziony był w Radomiu, potem w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau ze spokojem przyjął wyrok śmierci, który wykonano 11 grudnia 1941 r. Beatyfikowany przez Jana Pawła II w gronie 108 męczenników w 1999 r. Dnia 12 czerwca 2008 r. podczas uroczystej mszy św. w Końskich odsłonięto pomnik bł. ks. Kazimierza Sykułskiego oraz ogłoszono go patronem powiatu koneckiego.

Spacer po Końskich

Wychodzimy na plac przy kościele. Wiele czasu upłynęło zanim osada założona przez Odrowążów przerodziła się w prawdziwe miasto. Stało się to dopiero w 1748 r., kiedy to Jan Małachowski - Kanclerz Wielki Koronny, właściciel dóbr Końskie Wielkie, uzyskał od króla Augusta III prawa miejskie dla Końskich. Z tego okresu pochodzi herb miasta oraz widoczna zabudowa wokół rynku – kamienice mieszkalne z szerokimi przejazdowymi bramami.

Teren zajmowany przez dzisiejszy skwer pełnił różne funkcje. W okresie zaborów miały tu miejsce manifestacje narodowe, w czasie II wojny światowej był cmentarz żołnierzy niemieckich, tutaj też powstała pierwsza w mieście stacja benzynowa.

Widniejący nieopodal pomnik Tadeusza Kościuszki wzniesiony został z inicjatywy ks. A. Ręczajskiego w 1946 r. Na wysokim postumencie warszawski artysta, Wojciech Durek, umieścił na koniu Naczelnika powstania trzymającego chorągiew. Pomnik został wzniesiony w zastępstwie zaginionego podczas II wojny światowej cokołu z popiersiem Kościuszki. Po latach dawny pomnik odnalazł się i został postawiony przy północnej bramie wejściowej do Parku Miejskiego przy ul. Mieszka I. Dziś Końskie posiadają dwa pomniki Tadeusza Kościuszki.

Rozpoczynając wędrowkę po mieście, kierujemy się na wschód ul. ks. Józefa Granata do

■ Biblioteka Pedagogiczna

■ Ogrodzenie parku

Parku Miejskiego im. Tarnowskich. Po drodze mijamy po lewo stary wikariat oraz Bibliotekę Pedagogiczną, a naprzeciw nich plebania i kancelarię parafialną z 1826 r. Na wprost nas budynek Banku Spółdzielczego.

My kierujemy się w prawo, idąc ul. Zamkową wzdłuż ogrodzenia parkowego. Docieramy do kamiennej bramy wejściowej i przez nią wkraczamy na teren zespołu pałacowo-parkowego założonego przez rodzinę Małachowskich.

Idziemy aleją lipową, wzdłuż której rosną blisko trzystuletnie drzewa, uznane za pomniki przyrody. Po prawej obszar parku przeznaczony niegdyś na zabawy dla dzieci Kanclerza, których małżonka – Izabela z Humieckich, urodziła mu aż 23! Jednym z nich był Stanisław Małachowski – marszałek Sejmu Czteroletniego. Po lewo Świątynia Grecka z początku XIX w. – budowla klasycystyczna, na planie prostokąta,

Spacer po Końskich

■ Oranżeria egipska

z sześciokolumnowym portykiem przy wejściu głównym. Do września 1939 r. półkoliście zamknięte, szerokie okna rozświetlały okazałe wnętrze. Obiekt służył dawnym właścicielom do celów reprezentacyjnych. Po wojnie mieściła się w nim sala widowiskowo-teatralna. Dziś jest tu restauracja. Za Świątynią Grecką – Oranżeria Egipska, egzotyczny obiekt z 1825 r. projektu Franciszka Marii Lanciego. Budynek na planie wydłużonego prostokąta spinają w narożach 4 pylony, w których ukrywają się siedzące postacie faraonów. Całość budowli utrzymana jest w stylu egiptyzującym, zdobiona motywami egipskimi i hieroglifami. Obecnie w budynku mieści się Miejsko-Gminny Dom Kultury, a przed nim scena letnia i ławeczki. Tu od późnej wiosny do jesieni odbywają się przeróżne występy i koncerty, tętni życie kulturalne miasta.

■ Świątynia grecka

CIEKAWOSTKA:

Stanisław Małachowski (1736-1809), syn Jana Małachowskiego i Izabeli z Humieckich Małachowskiej; poseł na sejm, marszałek Sejmu Czteroletniego, jeden z autorów Konstytucji 3 Maja. Urodził się w Końskich i tu pobierał pierwsze nauki, jako dobra dziedziczone otrzymał Białaczów i tam wybudował swoją rezydencję.

Wracamy i dochodzimy do skrzyżowania dwóch głównych alei parkowych o przebiegu północ-południe i wschód-zachód. Stanowią one centralny punkt założenia zespołu pałacowo-parkowego.

Kiedy kanclerz Jan Małachowski uzyskał dla Końskich prawa miejskie, rozpoczął w tym miejscu budowę swojej rezydencji. Pałac wzorowany miał być na podobnym znajdującym się w Pillnitz koło Drezna. Dwa naprzeciwległe skrzydła pałacowe wznoszące się na osi północ-południe zakończone zostały pawilonami nakrytymi łamanymi dachami namiotowymi o falistym konturze. Skrzydło wschodnie służyło

Spacer po Końskich

■ Skrzydła pałacowe

dawniej celom gospodarczym, natomiast zachodnie pełniło funkcję mieszkalną. Obecnie budynki zajmują: Urząd Miasta i Gminy, Biblioteka Publiczna, Centrum Informacji Turystycznej oraz Pałac Ślubów. Pomiedzy skrzydłami pałacowymi - fontanna, miejsce, gdzie stać miał główny korpus pałacu łączący oba skrzydła. W kierunku południowym, za bramą wjazdową, założenie pałacowe zamyka osobiwa budowla ogrodowa o charakterze dekoracyjnym. To Glorietta, pod którą przed II wojną światową odbywały się uroczystości religijno-patriotyczne, zwane przez mieszkańców „uroczystościami pod orłem”. Do dziś Konecczanie spotykają się w okolicach fontanny i Glorietty w każdą kolejną rocznicę Uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

W kierunku północnym alejka parkowa prowadzi nas do kolejnej bramy wejściowej. Idąc nią, mamy szansę podziwiać efekty rewitalizacji

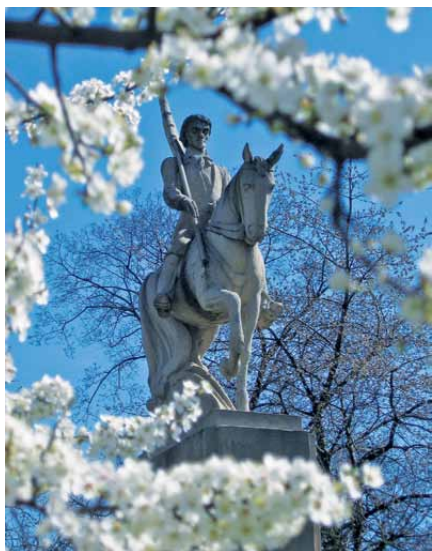
■ Glorietta

przeprowadzonej w latach 2012-2013, która miała na celu przywrócić wygląd parku z okresu XVIII w. Po prawej stronie mijamy altanę i widoczne wzniesienie. Altana to budowla na planie

18

■ Aleja parkowa

■ Pomnik Tadeusza Kościuszki

ośmioboku, dawniej z dużymi arkadowymi otworami w każdej ze stron, opilastrowana i zwieńczona belkowaniem. Dziś jest zabudowana i nakryta dachem. Wspomniane wzniesienie potocznie nazywane jest „górką parkową”. Zimą

służy ono ucieście najmłodszych mieszkańców miasta, którzy zjeżdżają z niej na sankach.

CIEKAWOSTKA:

Ponieważ „górką parkową” posiada tajemnicze wejście, przez lata wysnuto na jej temat kilka legend. Jedna wspomina o tym, że Jan Małachowski urządził w niej lodownię, czyli pradawną lodówkę. W piwniczce gromadzono lód kuty zimą ze stawów. Sprawny system izolacji pozwalał na długie przechowywanie go, a następnie wykorzystanie w spiżarni, gdzie chronił żywność przed zepsuciem. Inna znów opowieść snuje domysły o istniejącym podziemnym korytarzu łączącym park z kościołem św. Mikołaja.

Idąc dalej w kierunku północnym, tuż za bramą parkową, po prawej stronie wspomniany na wstępie pomnik Tadeusza Kościuszki, z którym wiąże się ciekawa historia. W 1914 r. legionści

■ Pomnik poświęcony harcerzom

■ Altana

Spacer po Końskich

■ Kościół św. Anny

wkraczając do miasta, urządzili symboliczny pogrzeb cara. Zrzućli popiersie Aleksandra II z cokołu, niszcząc pomnik wzniesiony w XIX w. przez zaborcę w centrum miasta. Kilka lat później, w 1917 r., w setną rocznicę śmierci Tadeusza Kościuszki mieszkańcy za zgodą Austriaków wystawili przywódcy powstania pomnik, wykorzystując cokół z rosyjskiego monumentu. Napisy sławiące cara zostały zastąpione żeliwnymi tablicami z symbolami nawiązującymi do insurekcji kościuszkowskiej. Podczas II wojny światowej Niemcy nakazali usunięcie pomnika z placu przed kościoła św. Mikołaja, natomiast ówczesny burmistrz ukrył go na tyle skutecznie, że nie udało się go odnaleźć po wojnie. Ufundowano więc nowy, konny pomnik Kościuszki wzniesiony wg projektu Wojciecha Durki. Stary, odnaleziony po wielu latach, odnowiony postawiono w obecnym miejscu.

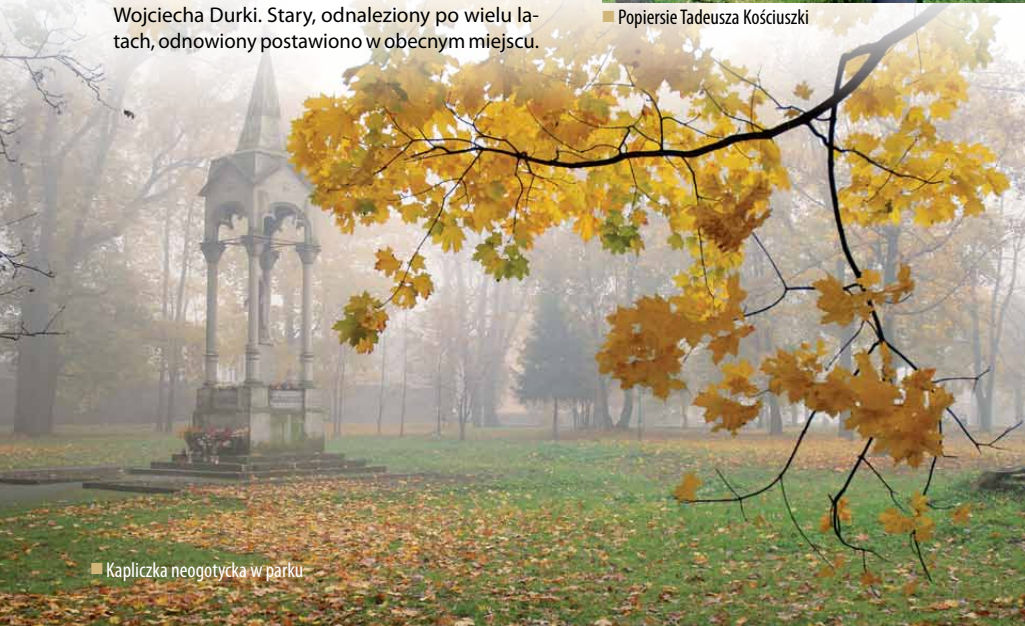
Za popiersiem Tadeusza Kościuszki, w głębi parku, idąc w kierunku wschodnim, natrafimy na usytuowaną wśród drzew neogotycką kapliczkę wybudowaną w 1840 r. wg projektu Franciszka Marii Lanciego. Przedstawia ona wysoki baldachim na cokole i czterech kolumnkach, ozdobiony herbami Małachowskich „Nałęcz”, wewnątrz zaś stoi smukła rzeźba Matki Boskiej.

Godnym wspomnienia zabytkiem jest także kościół św. Anny. By dojść do niego, należy powrócić w kierunku fontanny i udać się ul. Partyzantów w lewo. Zmierzając w stronę

■ Popiersie Tadeusza Kościuszki

20

■ Kapliczka neogotycka w parku

Informacje praktyczne:

Organizację „Koneckiego Września” zainicjowali kombatanci jeszcze w latach 80. XX w. Od 1990 r. obchody zostały wpisane do kalendarza uroczystości gminnych uchwałą Rady Miejskiej. W programie: odwiedziny grobów żołnierzy, Apel Poległych na koneckim cmentarzu, gawęda partyzancka przy ognisku oraz uroczysta msza św. Podobnie jest do dziś w każdy pierwszy weekend września.

■ Pomnik Partyzantów

wschodniej części miasta, mijamy po drodze pomnikowe drzewa oraz po lewo: Ogródek Jordanowski i Gimnazjum nr 2. Na skrzyżowaniu ze światłami skręcamy w prawo w ul. Browarną i, idąc cały czas główną drogą, dochodzimy do

■ Płyta poświęcona J. Tarnowskiemu

wspomnianego kościoła. Położony na cmentarzu grzebalnym został wzniesiony około 1770 r. z fundacji Jana Faygla. Jest mурowany, orientowany, jednonawowy, z węższym kwadratowym prezbiterium zamkniętym półkolistą absydą. Początkowo służył jako kaplica, na prywatne potrzeby rodziny Małachowskich, a później Tarnowskich. Podniszczona w okresie zaborów świątynia została odnowiona przez Annę hr. Tarnowską, wdowę po zmarłym w 1917 r. Juliuszu hr. Tarnowskim, który zażyczył sobie, by pochowano go w podziemiach tego właśnie kościoła. Prochy sprowadzono w 1918 r. Tablica pamiątkowa umieszczona jest w kościele na lewo od wejścia. Warto wspomnieć, że w 2010 r. w świątyni przeprowadzono prace konserwatorskie, dzięki którym udało się odkryć i odrestaurować stare freski. Przy kościele cmentarz parafialny z 1777 r., na którym spoczywają mieszkańcy miasta i okolic, a wśród nich polegli w walkach o niepodległość i wolność Ojczyzny. W pierwszych dniach września każdego roku, w ramach obchodów „Koneckiego Września”, przy Pomniku Partyzantów odbywa się uroczysty Apel Poległych z udziałem władz, kombatanów, pocztów sztandarowych oraz w asyście kompani honorowej Wojska Polskiego.

CIEKAWOSTKA:

Na cmentarzu spoczywa m.in.: matka Jana i Władysława Kiepurów, która ukrywała się w mieście podczas II wojny światowej, oraz matka bohaterskiego obrońcy spod Wizny kpt. Władysława Raginisa. Jest i tablica poświęcona „Mrówce” - Dobrosławie Wolf-Miodowicz (1953-1986), jedyna pamiątka w Polsce po himalaistce, która zginęła w Karakorum podczas zejścia po nieudanej próbie zdobycia szczytu K2. Wspaniałą postacią Dobrosławę upamiętnia film Anny Pietraszek „Za cenę życia”.

Z cmentarza wracamy do centrum miasta. Tym razem nie wchodzimy do parku, ale kierujemy się wzdłuż ul. Partyzantów, po prawej stronie mając ogrodzenie parkowe. Za budynkiem przedszkola a przed pierwszym pawilonem, na ostatnim kamiennym filarze wmurowana tablica z datą 1898 r. - informacja o budowie tej części ogrodzenia parku. Mijamy neogotycki Domek Wnuczątów oraz na końcu ul. Partyzantów, po lewej, pomnik Serca Pana Jezusa, którego projektantem był wspomniany już Wojciech Durek. W lewo odchodzi ul. Południowa - droga prowadząca prosto do Nieba! Podejmując wyzwanie dalszej wędrówki, powinniśmy kierować się oznakowaniem pieszego szlaku turystycznego koloru niebieskiego. Nie zapędzajmy się jednak zbyt daleko, chyba że chcemy trafić do Piekła! Jeżeli pozostajemy w Końskich, kierujemy się w prawo w ul. Zamkową,

22

■ Baszty

Informacje praktyczne:

Centrum Informacji Turystycznej
ul. Partyzantów 1
26-200 Końskie
tel. +48 41 372 90 88
czynne: pon.-pt.
9.00-17.00.
www.konskie.travel

podziwiając na łuku ogrodzenia niewysokie baszty, których projekt przypisuje się Franciszkowi Lanciemu.

Aby bliżej zapoznać się z pozostałymi walorami turystycznymi miasta i gminy Końskie oraz powiatu koneckiego, warto wstąpić do Centrum Informacji Turystycznej, mieszczącego się w parku przy Bibliotece.

W Końskich
nie można się nudzić

W Końskich nie można się nudzić

Informacje praktyczne:

Pływalnia Miejska i Miejski Zarząd Obiektami Sportowymi
ul. Warszawska 38, tel. +48 41 372 90 60
Korty tenisowe, ul. Południowa 80
tel. +48 668 798 904
Mini Golf, ul. Browarna 59
tel. +48 504 039 440

Koneckie Stowarzyszenie Sportowe Piłki Ręcznej

ul. Stoińskiego 3, www.kssprkonskie.pl

Miejski Klub Sportowy „Neptun”

ul. Sportowa 13, tel. +48 41 372 47 41

Stowarzyszenie Sportowe „FairPlay”

ul. Warszawska 38,
www.sportkonecki.pl

Uczniowski Klub Sportowy „Wodnik”

ul. Warszawska 38
tel. +48 41 372 90 60

24

Boisko Orlik

Pływalnia miejska

Hala sportowa w Stadnickiej Woli

Aktywni mieszkańcy i turyści mają możliwość skorzystania z bogatej oferty Pływalni Miejskiej, gdzie można popływać w basenie, zrelaksować się w jacuzzi lub grocie solnej, rozgrzać w saunie fińskiej czy łaźni parowej, hartować w kriokomorze. Spragnieni wysiłku mogą też poćwiczyć na siłowni.

W mieście jest też kilka boisk wielofunkcyjnych, którymi gospodaruje Miejski Zarząd Obiektami Sportowymi. Zlokalizowane są one na os. Warszawska oraz przy ul. Południowej. Wystarczy wcześniejsza rezerwacja, by rozegrać mecz koszykówki, siatkówki czy piłki nożnej. Fani tenisa powinni skierować swe kroki na korty tenisowe, które znajdują się w pobliżu stadionu przy ul. Południowej. Polecamy też Mini-Golf – gratkę dla fanów celowania piłeczką do dołka. Na kibiców czekają boiska do piłki nożnej przy ul. Południowej oraz stadion przy ul. Sportowej, hale przy ul. kpt. Stoińskiego i Zespole Szkół w Stadnickiej Woli, na których organizowane są rozgrywki sportowe i turnieje z udziałem koneckich drużyn.

Grota solna

W Końskich nie można się nudzić

Spragnionym artystycznych doznań polecamy działalność koneckich instytucji kultury. Galerie DeK, ATUT i Arslibris organizują wernisaże, spotkania z twórcami i podróżnikami, Klub „Kaesemek” i Galeria ATUT ul. Wojska Polskiego 3 tel. +48 41 372 84 55 Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy i Galeria Arslibris ul. Partyzantów 1 tel. +48 41 372 25 05

Informacje praktyczne:

Miejsko-Gminny Dom Kultury i Galeria DeK
ul. Mieszka I 4, tel. +48 41 372 24 78

Klub „Kaesemek” i Galeria ATUT
ul. Wojska Polskiego 3
tel. +48 41 372 84 55

Biblioteka Publiczna Miasta
i Gminy i Galeria Arslibris
ul. Partyzantów 1
tel. +48 41 372 25 05

CIEKAWOSTKA:

Wśród mieszkańców Końskich, byłych i obecnych, są przedstawiciele ze świata sportu i kultury. Należą do nich: Aldona Orman – polska aktorka, która spędziła w Końskich czas dzieciństwa i młodości; Andrzej Sypytkowski – srebrny medalista Igrzysk Olimpijskich w Seulu w jeździe drużynowej na czas, a także Mateusz Garbacz - utytułowany karateka, wicemistrz Europy z 2012 r. z Antwerpii.

Dom Kultury w Końskich

Galeria DeK

Galeria Arslibris

Jak poznawać Konecczynę?

Odkryj tajemnice koneckiego parku!

Ciekawym pomysłem na zapoznanie się z najcenniejszym zabytkiem miasta jest questing pt. „Odkryj tajemnice koneckiego parku”. Mapa wraz z wierszowanymi instrukcjami jest dostępna w Centrum Informacji Turystycznej w Końskich. Można ją też wydrukować ze strony internetowej www.konskie.travel oraz ogólnopolskiego portalu www.questing.pl. Aby poznać tajemnicę koneckiego parku, należy rozwiązać wszystkie

zagadki i łamigłówki, przemierzając alejki i podziwiając obiekty. Spacer pozwoli turystom dotrzeć do ciekawych miejsc i tajemnic. Na koniec wędrowki odczytuje się hasło z wyprawy oraz odnajduje skarb – ozdobną pieczęć!

CIEKAWOSTKA:

Questing to turystyka z zagadkami polegająca na odkrywaniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego określonego miejsca. To też zabawa łącząca elementy harcerskich podchodów i gier terenowych, której zwieńczeniem jest odnalezienie skarbu.

Zostań Turystą Ziemi Koneckiej!

Spragnionym dalszych wędrowek i miłośnikom znaczków krajoznawczych polecamy zdobywanie regionalnej odznaki turystycznej „Turysta Ziemi Koneckiej”. Odznaka została ustanowiona przez Oddział PTTK w Końskich przy współudziale władz samorządowych w 1996 r. Trzy stopnie odznaki (brązowy, srebrny i złoty) zachęcają do systematycznych wędrowek.

Pomocny w poznawaniu Konecczyzny na pewno okaże się regulamin odznaki zawierający mapkę oraz wykaz miejscowości polecanych do odwiedzenia z krótkim opisem krajoznawczym każdej z nich. Książeczka ta służy też zbieraniu potwierdzeń (pieczątek) w odwiedzanych miejscach, co już samo w sobie stanowi doskonałą pamiątkę z podróży. I choć w ciągu roku można zdobyć

tylko jeden stopień odznaki, nie powinniśmy się zniechęcać. Czas na weryfikację z wszystkich trzech stopni nie jest limitowany, więc w dowolnym czasie można wrócić na Ziemię Konecką i kontynuować podjęte zobowiązanie. Jeśli nie będzie to możliwe, warto spróbować zostać „Turystą Ziemi Koneckiej w stopniu brązowym”, aby zabrać ze sobą małą oranżerię egipską na pamiątkę.

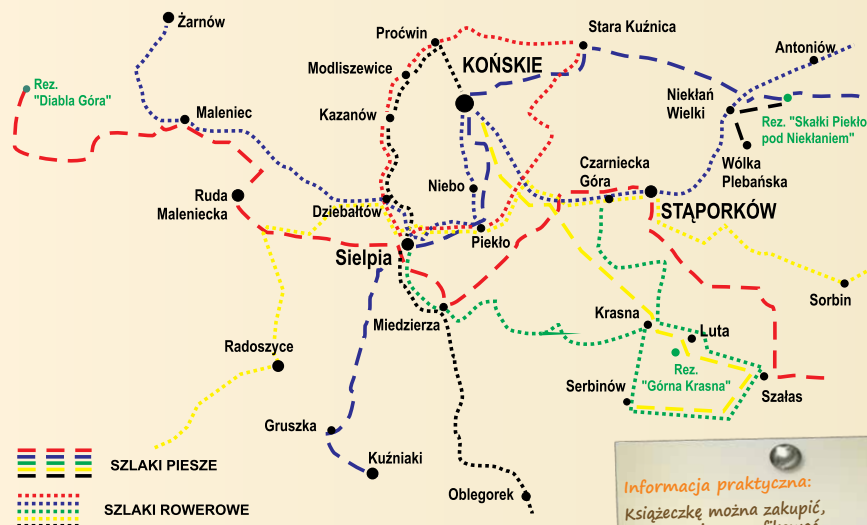

CIĘKAWOSTKA:

Odznaka w sposób doskonały spełnia swoją promocyjną rolę. Cieszy się dużym powodzeniem, zdobywają ją turyści z całego kraju.

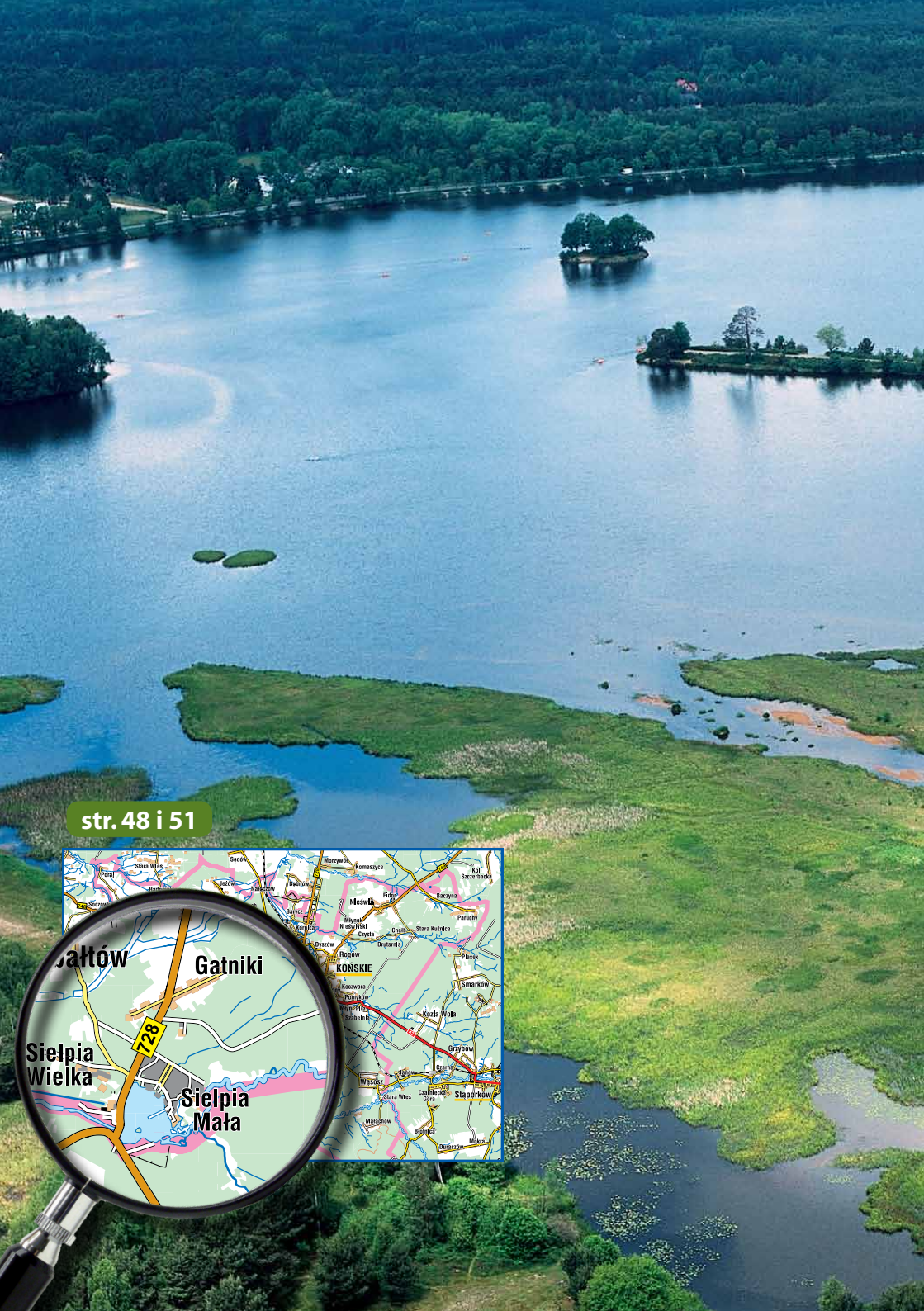
27

OZNAKOWANE SZLAKI TURYSTYCZNE PIESZE I ROWEROWE

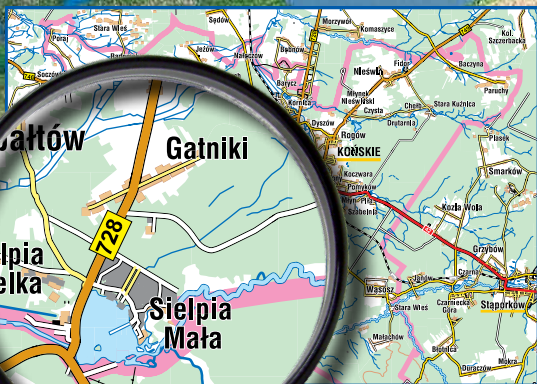

Informacja praktyczna:

Książeczkę można zakupić, a następnie zweryfikować w Oddziale PTTK w Końskich ul. Partyzantów 1 tel. +48 41 372 31 70

str. 48 i 51

Sielcia

To największa miejscowość wypoczynkowa województwa świętokrzyskiego położona nad zalewem na rzece Czarnej Koneckiej wśród lasów sosnowych. Oferuje turystom ponad 1000 miejsc noclegowych skupionych w obiektach o zróżnicowanym standardzie:

hotelach, ośrodkach wypoczynkowych, domkach letniskowych i campingowych oraz polach namiotowych. Sielcia posiada również bogatą ofertę gastronomiczną i rozrywkową oraz stwarza możliwości dla różnych form spędzania wolnego czasu i wypoczynku.

Nad wodą ...

Blisko 60 ha zbiornik na rzece Czarnej Koneckiej to miejsce stworzone do kąpieli słonecznych i wodnych. Kąpielisko czynne jest każdego roku od początku lipca do końca sierpnia, oferując wczasowiczom: strzeżoną plażę z ratownikiem oraz wypożyczalnię sprzętu pływającego, w tym rowerów wodnych, kajaków, łódek i żaglówek. Wędkarze w Sielpi też znajdują ustronne miejsce do wędkowania.

INFORMACJA PRAKTYCZNA:

Wypożyczalnia sprzętu pływającego:

Delfin, Sielpia, tel. +48 605 099 958;

Rajska Plaża, Sielpia, tel. +48 665 765 727

Żagiel, Sielpia, tel. +48 783 971 125;

Koło „Miejskie” PZW, Końskie, ul. 1 Maja 18

W lesie ...

Wysoki, sosnowy las jest idealnym miejscem na spacer, wyprawy nordic walking lub wycieczki rowerowe. Ciekawym przeżyciem może być pokonanie trasy przez Piekło i Niebo do Końskich lub wyprawa na poszukiwanie Wiosny! Sielpia jest też węzłem znakowanych szlaków turystycznych. Dzięki nim nie zagubicie się w okolicy, a ich trasy zaprowadzą Was w ciekawe miejsca! Przemierzając czerwony szlak rowerowy, traficie do ruin dworu obronnego w Modliszewicach, zabytkowej kuźni w Starej Kuźnicy oraz zespołu klasztornego w Kazanowie

INFORMACJA PRAKTYCZNA:

Wypożyczalnia rowerów:

Delfin, Sielpia, tel. +48 605 099 958

Hotel Energetyk, Sielpia, ul. Staszka 10-12, tel. +48 41 372 02 67

W powietrzu...

Park Linowy to miejsce, gdzie duzi i mali, rodziny oraz przyjaciele, a także poszukiwacze wrażeń znajdą moc atrakcji! Trasy dostosowane są do możliwości wszystkich, którzy chcą się sprawdzić i przeżyć przygodę w bardzo bezpiecznych warunkach. Do wyboru śmiałowie mają trzy trasy: Kapitana Haka, Czarnobrodego i Bocianie gniazdo.

INFORMACJA PRAKTYCZNA:

Park Linowy Kamrat
Sielpia, ul. Spacerowa
tel. +48 505 653 941

Zabawa „na okrągło”...

Wolicie gry zespołowe? Zapraszamy do skorzystania z boiska wielofunkcyjnego, gdzie rozegracie mecz siatkówki, koszykówki i piłki ręcznej. Dla fanów piłki nożnej jest też boisko trawiaste. Pamiętajcie tylko o zarezerwowaniu terminu! Miłośników jazdy konnej zachęcamy do skorzystania z oferty Ośrodka Atmosfera, a amatorów wydarzeń kulturalnych i imprez wieczorowych zapraszamy do kina letniego i centrum handlowo-rozrywkowego.

INFORMACJA PRAKTYCZNA:

Ośrodek Sportu i Rekreacji
Sielpia, ul. Spacerowa 1, tel. +48 41 372 02 22
Ośrodek Atmosfera
Sielpia, ul. Spacerowa 17, tel. +48 693 377 344
Kino Letnie Sielpia, ul. Spacerowa (przy molo)

Technicznie Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpi...

Przy drodze nr 728, naprzeciw zalewu znajduje się Muzeum Zagłębia Staropolskiego, dawna walcownia i pudlingarnia. Z zewnątrz wygląda może mało zachęcająco, ale jego wnętrza kryją wiele ciekawostek.

W dawnych halach produkcyjnych możemy podziwiać ciekawe maszyny. Niestety, nie stanowią one oryginalnego wyposażenia zakładu. Pochodzą z innych fabryk Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego, głównie z Białogonu. Zostały tu przywiezione po II wojnie światowej. Do najcenniejszych należą: dmuchawa z XIX w.,

najstarsza z zachowanych w Polsce maszyna parowa z 1858 r., tokarka czołowa z XIX w. oraz wiele innych. Jedynym oryginalnym, ale okazałym eksponatem jest żelazne, śródsiebierne koło wodne o śr. 9 m połączone z kołem zamachowym. Usytuowane jest ono nad głębokim kanałem, który odprowadzał wodę z zakładu. O dawnej technologii produkcji przypomina nowa inwestycja znajdująca się na prawo od wejścia. To piec pudlingowy, służący do wytopu żelaza, zrekonstruowany przez pracowników i studentów z Politechniki

32

Informacja praktyczna:

Muzeum Zagłębia Staropolskiego
26-200 Końskie, Sielpia
ul. Stoneczna 19
tel. +48 41 372 02 93
Godziny otwarcia:
wt. - ndz.: 9.00-12.00
13.00-17.00
nieczynne
w poniedziałki
i święta urzędowe

Częstochowskiej. Prace prowadzone były pod kierunkiem prof. Mariana Kielocha. Jest to prawdopodobnie jedyny czynny piec pudlingowy w Europie, o ile nie na świecie!

A jak przedstawia się historia całego zakładu? Budowę fabryki w tym miejscu rozpoczęto już w 1821 r. z inicjatywy Stanisława Staszica. Do 1830 r. wykonano spiętrzenie rzeki Czarnej, wzniesiono budynek administracyjny oraz kilka budynków gospodarczych. W 1835 r. inwestycję przejął Bank Polski, który wybudował jeszcze walcownię i pudlingarnię, szpital oraz osiedle domów dla robotników. Produkcja rozpoczęła się w 1942 r. Wewnątrz pięciu hal produkcyjnych pracowały wówczas m.in. piece pudlingowe, młot, walcarka, koło wodne i zamachowe oraz turbina wodna projektu Philippe de Girard. Wszystkie urządzenia i maszyny poruszane były siłą wody rzeki Czarnej przelewającym się przez ogromne, żelazne koło wodne. Na potrzeby zakładu w okolicach wsi Kawęczyn wydobywano rudę żelaza, a z drewna pochodzącego z okolicznych lasów wypalano węgiel. Zakład zamknięto

w 1921 r. nie tylko ze względu na brak niezbędnych surowców, ale przede wszystkim z powodu spadku opłacalności produkcji oraz dużej konkurencji fabryk pracujących w Zagłębiu Dąbrowskim. W 1934 r. walcownię i pudlingarnię w Sielpi uznano za pierwszy zabytek sztuki inżynierskiej w kraju oraz przekształcono w Muzeum Techniki i Przemysłu Hutniczego. Świątynia placówki nie trwała długo. W okresie II wojny światowej okupant wywiózł z niej całe wyposażenie, zachowało się jedynie żelazne koło wodne. W latach 1956-1959 zakład odremontowano, a muzeum reaktywowano oficjalnie w 1962 r., nadając mu nazwę Muzeum Zagłębia Staropolskiego, obecnie oddział Muzeum Techniki z Warszawy.

CIĘKAWOSTKA:

Zwiedzając obiekt, warto zapytać o tzw. kanał ulgi, czyli podziemny kanał o długości 8 km odprowadzający z zakładu wodę roboczą, która poruszała koło wodne. Łatwo rozpoznać jego przebieg. Po wyjściu z muzeum należy spojrzeć wprost przed siebie, kanał biegnie pod naszymi stopami, pod powierzchnią ziemi, w kierunku zachodnim. Po kilku kilometrach jest już odkryty, możemy podziwiać go, spacerując pieszym szlakiem turystycznym koloru czerwonego z Sielpi w kierunku Cieklińska!

Propozycja
wycieczki rowerowej

Amatorów wycieczek rowerowych zapraszamy na wycieczkę dookoła Końskich. Szlak rowerowy koloru czerwonego wytyczony jest w terenie tradycyjnymi znakami według instrukcji PTTK. Trasa ma charakter pętli i przebiega głównie drogami asfaltowymi o niezbyt dużym natężeniu ruchu kołowego oraz duktami leśnymi, szczególnie na odcinku do Starej Kuźnicy. Rozpocząć możemy np. z Sielpi, by po 45 km do niej powrócić.

0-0 km

SELPIA

Podróż rozpoczynamy z Sielpi. Kierujemy się ul. Staszica do ul. Wjazdowej, gdzie skręcamy w prawo i po ok. 30 m według oznakowania w lewo do lasu. Duktem leśnym o utwardzonej nawierzchni jedziemy w kierunku północnym. Mijamy po lewej stronie leśniczówkę i po dojechaniu do szerokiej drogi pożarowej skręcamy w prawo. Po około 200 m napotykamy kolejne rowerowe szlaki turystyczne, które prowadzą nas wspólnie starą asfaltową drogą do miejscowości Piekło.

6,0 km

PIEKŁO

Piekło to niewielka wioska położona wśród lasów. Pochodzenia nazwy należy upatrywać w kaprysie właściciela. Dokumenty z XIX w. wspominają o mieszkających tu 5 osadnikach wraz z rodzinami i funkcjonującej w miejscowości karczma. Owa karczma w Piekle była podobno od niepamiętnych czasów, a towarzyszył jej nawet zajazd, który runął w 1833 r. Gospoda zaś została zlikwidowana w 1853 r. Źródła podają też, że mieszkańcy Piekła trudnili się domowym wyrobem gwoździ, jednak po przejściu dóbr przez Skarb Państwa i wybudowaniu zakładów w Sielpi zabroniono im tej produkcji.

KARTKA Z HISTORII:

Za wsią Piekło, na skrzyżowaniu po prawej stronie, droga prowadzi w dół do pomnika upamiętniającego pomordowanych przez niemieckich okupantów mieszkańców wsi Stadnicka Wola, Piekło, Niebo. Do tragicznego wydarzenia doszło w dniu 6 kwietnia 1940 r.

Informacja praktyczna:

Na gładzie, przy znaku z nazwą miejscowości oznakowanie piesze szlaku turystycznego koloru niebieskiego. Chętni mogą podążyć jego śladem, aby dotrzeć do pomnika przyrody nieożywionej o nazwie Skatki „Piekło”, a następnie do miejscowości Niebo. Powrót do naszej trasy niebieskim szlakiem rowerowym.

■ Skatki Piekło

Propozycja wycieczki rowerowej

Kontynuujemy jazdę. Kilkadziesiąt metrów za skrzyżowaniem nawierzchnia zmienia się na asfaltową, mkniemy przez las następnie 9 kilometrów. Jedziemy przecinając kolejno szosę Końskie – Wąsosz (9,5 km) oraz linię kolejową (11,5 km). Po 15 km od wyjazdu z Sielpi docieramy do drogi krajowej nr 42 i skręcamy w lewo.
UWAGA! Duże natężenie ruchu!

15,0 km

PIŁA

Zaraz po lewej stronie drogi mijamy pomnik przypominający o miejscu straceń Polaków z rąk hitlerowców postawiony w 1984 r. Na początku miejscowości Piła po lewej stronie widoczne ogrodzenie należące do „Stajni u Ciepłego” - ośrodka jazdy konnej i hipoterapii usytuowanego wśród lasów i łąk. Zaś po prawej stronie warto zwrócić uwagę na grupę okazałych drzew. Tworzy ją sześć dębów bezszypułkowych mających ok. 170 lat, objętych ochroną jako pomnik przyrody od 1991 r. Znajdują się pod opieką Nadleśnictwa Barycz.

■ Piła. Dęby bezszypułkowe

W miejscowości Piła po prawej stronie mijamy pomnikowe dęby i za mostem skręcamy w prawo (drogowskaz Stara Kuźnica). Wjeżdżamy do lasu i drogą pożarową o utwardzonej nawierzchni zmierzamy do miejscowości Stara Kuźnica. Po drodze mijamy gajówkę i leśniczówkę „Stoki” (17,3 i 19,7 km). Aby dojechać do drewnianej

mapa str. 53, 52

zabytkowej kuźni przy przystanku autobusowym, skręcamy w prawo, jadąc w kierunku zalewu.

21,0 km

STARA KUŹNICA

■ Stara Kuźnica

Nad zbiornikiem utworzonym na rzece Młynkowskiej jedyna w Polsce zachowana w pierwotnej postaci XIX-wieczna kuźnica wodna. Niepozorny, drewniany budynek skrywa w swoim wnętrzu technologię produkcji z przełomu XVII i XVIII w. Warto zaznaczyć, że praktycznie wszystkie urządzenia wykonane są tu z drewna! Zwiedzając obiekt możemy zaobserwować, jak siła spadku wody została wykorzystana do pracy urządzeń wewnątrz kuźnicy. Wyglądając przez okno, obserwujemy system stawideł oraz koryta doprowadzające wodę na koła wodne. Pierwsze poruszało naprzemiennie miechy skrzynkowe zwane „polskimi”, które nieprzerwanie wtłaczały powietrze do pieca. Dzięki temu palił się ogień, który, utrzymując wysoką temperaturę, rozgrzewał w palenisku metal, który następnie przekuwany był przez duży, drewniany młot naciskowy wprawiany w ruch przez drugie koło wodne. Młot uderzał nawet do 60 razy na minutę, produkując narzędzia rolnicze oraz gospodarcze, głównie lemiesz i siekiery, a także okucia, haki, kłamy itp. W zakładzie znajdziemy też wiele drobnego sprzętu, jak np. nożyce do cięcia blachy, obcęgi czy szczypce. Obecnie kuźnica stanowi jeden z oddziałów zamiejscowych Muzeum Techniki w Warszawie. Obiekt udostępnia mieszkający obok pan M. Niewęglowski.

Informacja praktyczna:

Kuźnica mechaniczna
Stara Kuźnica 46
26-200 Końskie
tel. +48 41 371 91 87
Wstęp wolny

■ Stara Kuźnica

Po zwiedzaniu zakładu wracamy do przystanku PKS i kontynuujemy jazdę drogą asfaltową w kierunku zachodnim przez Chełb, Drutarnię i Czystą, mijając po lewej kolejne zbiorniki wodne.

22,0 km

CHEŁB

23,0 km

DRUTARNIA

23,5 km

CZYSTA

25,0 km

MŁYNEK

38

Mijane miejscowości także związane były z przemysłem. Świadczą o tym niewielkie zbiorniki wodne i pozostałości po dawnych budynkach. Z dokumentów historycznych wiemy, że w Młynku pracowały kolejno: kuźnica, fryszerka, a pod koniec XIX w. młyn. Na początku XX w. zakład znów przekształcono w kuźnię o napędzie wodnym, która w latach międzywojennych wyrabiała narzędzia rolnicze. Kontynuatorem tych tradycji jest funkcjonujący tu obecnie zakład metalowy produkujący siekiery i młotki.

W Młynku przecinamy szosę nr 729 Końskie – Przysucha i dalej leśną drogą jedziemy do Barycz. Nawierzchnia bardzo zróżnicowana: początkowo utwardzona, następnie dość szeroka ale piaszczysta, zmieniająca się pod koniec w leśny dukt. Wyjeżdżając z lasu po lewej ręce mijamy zalew, przecinamy kolejną drogę 728 Końskie – Warszawa i wjeżdżamy pomiędzy zabudowania wsi Barycz.

28,2 km

BARYCZ

■ Barycz. Zbiornik wodny

Od końca XIX w. funkcjonował tu wojskowy obóz ćwiczeń, początkowo dla wojsk rosyjskich, a w okresie międzywojennym dla Wojska Polskiego. Funkcjonowały tu wówczas: koszary, stajnie, kuchnia, strzelnica bojowa i przeciwlotnicza, a nawet rzutnia granatów. W okresie okupacji hitlerowskiej poligon wykorzystywały wojska niemieckie. Utworzyły tu m.in. stałe miejsce straceń dla Polaków. Z tego okresu pochodzi też cmentarz jeńców radzieckich, na którym pochowano blisko 22 tys. ofiar (dojazd drogą 728 w kierunku na Warszawę). Po wojnie z poligonu znów korzystało wojsko. Na jego potrzeby został on nawet powiększony kosztem wysiedleń i likwidacji kilku wsi. Po 1957 r. obszar poligonu zagospodarowało nadleśnictwo. Dziś Barycz to miejscowość, w której możemy wypocząć nad wodą, skorzystać z uroków spacerów po lesie, bądź z oferty jednego z funkcjonujących gospodarstw agroturystycznych.

■ Barycz. Siedziba nadleśnictwa

W środku miejscowości skręcamy w lewo na most, mijamy kolejny zbiornik wodny i dojeżdżamy do wsi Kornica. Za remizą skręcamy w prawo, przekraczamy tory kolejowe i dalej ścieżką

rowerową zmierzamy do Proćwina. Po przecięciu drogi Końskie – Opoczno spotykamy czarny szlak rowerowy, który towarzyszy nam w drodze do Modliszewic. Jadąc przez wieś Proćwin na rozwidleniu dróg odbijamy lekko w lewo, mijamy po prawej stronie remizę strażacką i dalej jedziemy wśród pól i łąk do Modliszewic. Wyjeżdżamy w pobliżu ceglanego kościoła, pomiędzy zabudowaniami. Szlak czerwony biegnie dalej prosto przecinając drogę Końskie – Piotrków Trybunalski. Aby dojechać do ruin dworu obronnego należy skręci w lewo według oznakowań czarnego szlaku rowerowego. Po kilkuset metrach wjeżdżamy na teren Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, gdzie także ruiny dworu oraz hotel.

■ Modliszewice. Budynek bramny

Modliszewice – miejscowość wzmiankowana w 1220 r. jako własność rodu Odrowążów. Bez względu na to, do jakich później należała właściciele, niemalże zawsze pełniła funkcję wybitnie rolniczą. W okresie II wojny światowej mieszkał tu bezwzględny dygnitarz hitlerowski Fitting odpowiedzialny za rolnictwo w powiecie koneckim. Na siedzibę obrał sobie modrzewiowy dworek, który znajdował się około 100 m na północ od dworu obronnego. Zbudował przy nim wysoką kamienną wieżę, z której obserwował okolice. Ponieważ był wyjątkowo okrutny, partyzanci AK wykonali na

29,5 km

KORNICA

31,5 km

PROĆWIN

33,2 km

MODLISZEWICE

Informacja praktyczna:

Ruiny dworu znajdują się pod opieką Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Można podziwiać je z zewnątrz. Wstęp wolny. W budynku bramnym ma swoją siedzibę biuro stowarzyszenia „LGD – U ŹRÓDEŁ”!

■ Modliszewice. Dwór

nim wyrok śmierci. Dworek został rozebrany, wieża stoi nadal (parking przed hotelem). Po zakończeniu wojny w Modliszewicach utworzono Państwowe Gospodarstwo Rolne, które po latach przekształcono w Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

Malowniczo usytuowane ruiny dworu w Modliszewicach mają charakter bardziej romantyczny, ale nie brakuje im elementów o charakterze obronnym. Położone na sztucznej wysepce, otoczone są z jednej strony stawem, a z drugiej fosą. Budowę okazałego dworu rozpoczął w tym miejscu Andrzej Dunin Modliszewski, a było to na początku XVI w. Wzniósł on dwukondygnacyjny budynek, do którego w przeciwległych narożach dobudował dwie baszty. Kolejne prace kontynuował Jan Lipski, późniejszy arcybiskup gnieźnieński, prymas Polski i Litwy, który nabył Modliszewice w 1630 r. Wzniósł wtedy piętrowy budynek bramny wyposażony w otwory strzelnicze w kształcie kluczy. O tym właścicielu przypomina też kartusz z herbem Łada (podkowa z krzyżem) widoczny nad bramą.

CIEKAWOSTKA:

40

Na początku wojny, przez pewien czas, w pokoju nad bramą wjazdową zrujnowanego dworu w Modliszewicach ukrywał się Jan Stoiński – nauczyciel, komendant obwodu Korńskie ZWZ-AK. Posiadał wówczas kenkartę na nazwisko Jan Stomski, wdowiec, nauczyciel muzyki.

■ Zespół klasztorny w Kazanowie

Aby wrócić do czerwonego szlaku, jedziemy kilkaset metrów drogą wojewódzką nr 746 i za zakrętem, na rozwidleniu dróg skręcamy w lewo (kierunek Kazanów). Drogami asfaltowymi zmierzamy do Sielpi. Mijamy miejscowość Sierosławice, dojeżdżamy do Kazanowa, mając po lewej stronie cmentarz. UWAGA! Przez około 300 m kontynuujemy jazdę drogą nr 42, uważając na możliwy duży ruch samochodowy. Po lewo górują wieże kościoła przy pobernardyńskim zespole klasztornym, za którym, pozostawiając szosę krajową, skręcamy w lewo w asfaltową drogę.

SIEROSŁAWICE

KAZANÓW

Kazanów także początkowo należał do rodziny Odrowążów. Później w historii rozwoju miejscowości zapisał się ród Kazanowskich. Kolejnym właścicielom udało się utworzyć parafię, zbudować kościół, a następnie także klasztor, do którego w 1627 r. sprowadzono zakonników. Widoczny przed nami zespół klasztorny pochodzi z późniejszego okresu. Kościół z kamienia został wzniesiony na miejscu wcześniejszego, drewnianego w 1694 r. Budowę klasztoru ukończono zaś w 1781 r. Bernardyni zarządzali zespołem klasztornym aż do kasaty,

Informacja praktyczna:

Parafia Zwiastowania
Najświętszej Maryi Panny
Nowy Kazanów 8
26-203 Modliszewice
tel. +48 41 372 33 20
www.kazanow.net

■ Koneckie lasy

■ Pomnik w Kazanowie

która miała miejsce w 1864 r. po upadku powstania styczniowego, na mocy postanowień władz rosyjskich. W 1935 r. wzniesiono jeszcze murowaną dzwonnice, na której zamontowano dwa dzwony. Obecnie, w miarę dostępnych środków, prowadzone są prace przywracające świetność obiektu.

Zwiedzając, wejdźmy do środka, kościół jest jednonawowy za sklepieniem kolebkowym z lunetami. Uwagę we wnętrzu od razu przykuwa późnobarokowa polichromia z ok. 1775 r., utrzymana w pastelowych tonacjach z przewagą różu oraz liczne sceny namalowane na sklepieniu i w kaplicach. W prezbiterium znajduje się drewniany ołtarz główny w stylu rokokowym z 1773 r. oraz niski, bogato rzeźbiony, wolno stojący dawny chór zakonny. Klasztor tworzą trzy prostokątne, piętrowe skrzydła przylegające do kościoła. Warto zwrócić uwagę na architekturę południowego skrzydła z masywnymi skarpami w narożu oraz arkadowymi otworami w fasadzie. Wewnątrz

zabudowań klasztornych mieści się dziedziniec, tzw. wirydarz, dookoła którego biegą krużganki. W klasztorze znajdowały się 4 wielkie izby, 12 cel i zakrystia sklepione kolebkowo lub kolebkowo-krzyżowo. Dachy klasztoru są łamane, obecnie kryte blachą.

CIEKAWOSTKA:

W pobliżu znajduje się pomnik upamiętniający krwawą bitwę stoczoną przez żołnierzy Wojska Polskiego z Niemcami 7 września 1939 r. Oddziały polskie 36 Dywizji Piechoty dowodzone przez płk. Ostrowskiego usiłowały w nierównym boju zatrzymać zmierzającą na Końskie Zmotoryzowaną Dywizję Wehrmachtu dowodzoną przez gen. Schmidta. W czasie walk wieś dwukrotnie przechodziła z rak do rąk. Mimo znacznej przewagi wroga oddziały polskie zadały hitlerowcom duże straty.

41

Jedziemy prosto i po ok. 1,2 km skręcamy w lewo i dalej przez Brody zmierzamy do Dziebałtowa. W miejscowości tej na skrzyżowaniu mijamy kapliczkę i kontynuujemy jazdę prosto. Gdy po obu stronach drogi ponownie pojawi się sosnowy las, to znak, że zbliżamy się do Sielpi. W letnisku wyjeżdżamy z lasu przy stacji paliw, na wprost nas ul. Spacerowa. Należy zachować ostrożność przy przekraczaniu drogi.

STYCZEŃ

RAJD ZIMOWY

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Rajd Zimowy to mroźna przechadzka dla małych i dużych, idealna na podreperowanie kondycji na początku roku. Krótka, 10-kilometrowa trasa wytyczona jest w bliskich okolicach Końskich. Rajd kończy się wspólnym ogniskiem z pieczeniem kiełbasek, gorącą herbatą oraz losowaniem upominków.

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

Organizator: MGDK w Końskich

Zgodnie z tradycją każdego roku Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy gra także w Końskich. Kwestują wolontariusze ze sztabu Miejsko-Gminnego Domu Kultury. Orkiestrowemu graniu towarzyszą występy lokalnych zespołów muzycznych oraz licytacja przedmiotów i gadżetów WOSP. Spotkanie kończy światełko do nieba.

LUTY

ZIMOWY PÓLMARATON PIESZY NA 25 KM

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Impreza turystyki pieszej dla zaawansowanych w chodzie turystów. Mogą w niej wziąć udział zarówno grupy zorganizowane, jak i turyści indywidualni. Każdego roku piechurzy pokonują inną trasę, mając szansę zapoznania się z różnymi walorami Ziemi Koneckiej.

42

MARZEC

RAJD BAB

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Rajd Bab to impreza turystyki pieszej, w której udział biorą kilkusobowe zespoły rywalizujące ze sobą na trasie w konkurencjach sprawnościowo-intelektualnych. Rajd nie jest organizowany tylko dla kobiet! Mile widziani są mężczyźni oraz całe rodziny z dziećmi. Na mecie na uczestników czekają: ognisko z pieczeniem kiełbasek oraz nagrody rzeczowe dla najlepszych drużyn.

BIEGI PRZEŁAJOWE

Organizator:

Świętokrzyski Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki

Biegi przełajowe organizowane są w terenie na trasie o długości 5-6 km, wytyczonej najczęściej w lasach lub na łąkach. Biorą w nich udział uczestnicy w różnym wieku. Rywalizacja ma charakter indywidualny, bądź zespołowy.

Kalendarz wydarzeń

TALENT – KONKURS PIOSENKI

Organizator: Klub „Kaesemek” w Końskich

Konkurs piosenki, który corocznie przyciąga wielu młodych wokalistów. Biorą w nim udział soliści, a także grupy wokalne ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich. Uczestnicy przeglądu prezentują dwie piosenki, występy ocenia profesjonalne jury. Najlepsi wykonawcy otrzymują statuetki oraz nagrody.

MAJ

UROCZYSTE OBCHODY ROCZNICY UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

Organizatorzy: UMiG w Końskich, MGDK w Końskich, Oddział PTTK w Końskich

Uroczystość obchodzona w całym kraju, ma także swój szczególny wymiar w Końskich. Program obejmuje uroczysty przemarsz, mszę św. za Ojczyznę oraz wydarzenia w Parku Miejskim, tj. występy artystyczne z udziałem gwiazd polskiej sceny muzycznej i Masowe Biegi Uliczne, w których uczestniczą mieszkańcy Końskich, głównie dzieci i młodzież, oraz przyjezdni goście. Najlepsi w poszczególnych kategoriach wiekowych otrzymują puchary, medale oraz nagrody rzeczowe.

NOCNA MAJÓWKA

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Impreza turystyczna przeznaczona dla osób, którym nie straszne jest wędrowanie nocą po leśnych ostępach. Uczestnicy wyznakowaną przez organizatorów trasą zmierzają do Piekła (!), gdzie dokładnie o północy rozpalane jest ognisko turystyczne.

TYDZIEŃ BIBLIOTEK

Organizator: Biblioteka Publiczna MiG Końskie

Program „Tydzień Bibliotek” ma charakter ogólnopolski i skierowany jest do szerokiego grona bibliotekarzy. Nie oznacza to jednak, że mieszkańcy Końskich nie mogą w nim uczestniczyć. Konecka Biblioteka Publiczna, oprócz szkoleń dla swojej kadry, organizuje w tym czasie spotkania ze znanymi postaciami ze świata literatury oraz wernisaże wystaw.

CROSS MARATON „PRZEZ PIEKŁO DO NIEBA”

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Impreza ogólnopolska, która odbywa się w Sielpi. Uczestnicy mają szansę sprawdzenia swoich sił na dystansie klasycznego maratonu, biegnąc leśną, lekko pagórkowatą trasą przez miejscowości Piekło i Niebo. Wszyscy otrzymują na mecie oryginalny medal i dyplom, zaś zwycięzcy puchary i nagrody.

CZERWIEC

MOTOSERCE

Organizatorzy: Czarna Flota, MGDK w Końskich

Festyn odbywa się w Parku Miejskim. Impreza jest odpowiedzią na ogólnopolską akcję krwiodawstwa MOTOSERCE organizowaną przez Kongres Polskich Klubów Motocyklowych. W corocznym programie m.in. parada motocyklowa, pokazy jazdy wyczynowej STUNT, koncerty zespołów rockowych oraz możliwość oddania krwi w specjalnym punkcie.

KONECKI MARATON PIESZY NA 50 KM

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Maraton ten jest doskonałym sposobem na poznanie walorów i piękna Ziemi Koneckiej oraz świętokrzyskiej. Jest imprezą dwudniową. Pierwszy dzień przeznaczony jest na wędrowkę i ognisko, natomiast drugi zaczyna się śniadaniem, po którym następuje uroczyste wręczenie medali i dyplomów. Bazą dla Maratonu jest jeden z ośrodków wypoczynkowych w Sielpi.

DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI

Organizator: Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach

Wydarzenie to cieszy się dużą popularnością wśród rolników, mieszkańców województwa oraz sąsiednich regionów. W programie: prezentacja zwierząt hodowlanych, pokaz sprzętu i maszyn rolniczych, stoiska gospodarstw agroturystycznych i producentów produktów regionalnych, a także występy artystyczne.

44

LIPIEC

KUŹNICE KONECKIE

Organizator: Starostwo Powiatowe w Końskich

Impreza plenerowa mająca na celu popularyzację dziedzictwa kulturowego Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, którego zasadniczym elementem jest promocja zabytków techniki powiatu koneckiego. Odbywa się m.in. w Zabytkowym Zakładzie Hutniczym w Małeńcu. W programie: sesja naukowa, występy artystyczne oraz rekonstrukcje wydarzeń historycznych.

WARSZTATY MUZYCZNE „KOŃSKIE-WARSZTATY”

Organizator: MGDK w Końskich

„Końskie-Warsztaty” to nic innego, jak zorganizowane pod okiem profesjonalistów warsztaty muzyczne, podczas których można doszlifować umiejętności śpiewu i gry na instrumentach. Zajęcia odbywają się w Sielpi lub Końskich.

Więcej na www.konskiewarsztaty.pl

SIERPIEŃ

KONECKI PRZEGLĄD KAPEL I SOLISTÓW - INSTRUMENTALISTÓW LUDOWYCH „MUZYKANTY”

Organizator: MGDK w Końskich

Festiwal ma na celu upowszechnienie dorobku twórców ludowych i ma charakter przeglądu otwartego. Uczestnicy, kapele i soliści prezentują własne opracowania muzyczne wzbogacone o dawkę humoru. Jury oceniając wykonawców bierze pod uwagę autentyczność i oryginalność prezentacji. Najlepszym kapelom i solistom przyznawane są nagrody pieniężne i rzeczowe - statuetki Janka Muzykanta.

DNI KOŃSKICH

Organizatorzy: UMiG w Końskich, MGDK w Końskich

To prawdziwe święto miasta z bogatym programem kulturalnym, sportowym i artystycznym. Na scenie letniej w Parku Miejskim występują gwiazdy polskiej estrady oraz artyści z zaprzyjaźnionych miast partnerskich. Dni Końskich są również okazją do zaprezentowania osiągnięć oraz możliwości gospodarczych i inwestycyjnych miasta i gminy.

SUPERMARATON PIESZY NA 100 KM „KONECKA SETKA”

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Świetna impreza przeznaczona dla osób dobrze zaprawionych w długodystansowej turystyce pieszej, którzy chcą sprawdzić swoją wytrzymałość. Uczestnicy mają do pokonania trasę 100 km po zróżnicowanej nawierzchni, w limicie 27 godzin. Bazą dla maratonu jest jeden z ośrodków wypoczynkowych w Sielpi.

WRZESIEŃ

KONECKI WRZESIEŃ

Organizatorzy: UMiG w Końskich, MGDK w Końskich

Konecki Wrzesień jest imprezą o charakterze patriotyczno-religijnym, organizowaną w pierwszych dniach września każdego roku, aby uczcić pamięć wszystkich poległych w latach 1939-1945. W obchodach uczestniczą kombataneci, którzy podczas kameralnych spotkań dzielą się swoimi wspomnieniami z mieszkańcami Końskich. W programie także: Apel Poległych i Polowa Msza św. oraz prezentacje książkowych nowości, projekcje filmów lub inscenizacje historyczne i koncerty.

MEMORIAŁ KRZYSZTOFA STACHERY W PIŁCE RĘCZNEJ JUNIORÓW

Organizator: KSSPR Końskie

Memoriał Krzysztofa Stachery w Piłce Ręcznej Juniorów to dwudniowy turniej rozgrywany ku pamięci przedwcześnie zmarłego pasjonata koneckiego szczypiorniaka, współzałożyciela Koneckiego Stowarzyszenia Sportowego Piłki Ręcznej. W dwudniowych rozgrywkach biorą udział drużyny z całej Polski.

KONECKI MARATON ROWEROWY

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Dwudniowa propozycja dla miłośników jednośladów. Na starcie uczestnicy imprezy otrzymują mapki, odpowiednie dla wybranego przez siebie dystansu, z zaznaczonymi miejscowościami, przez które muszą przejechać i potwierdzić swoją obecność, zdobywając dowolną pieczętkę. W sobotni wieczór jest wspólne ognisko, a w niedzielę po śniadaniu - uroczyste wręczenie medali i dyplomów.

SIELPIA EXTREME MARATON

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Uczestnicy maratonu mają do pokonania chodem 50 km wytyczonych po leśnych drogach i duktach. Trasa marszu ma postać 25 km pętli pokonywanej 2-krotnie: Sielpia-Gatniki-Niebo-Izabelów-Końskie-Stadnicka Wola-Niebo-Pieńko-Sielpia. Uczestników obowiązuje 11-godzinny limit czasu.

PAŹDZIERNIK

KONECKA RYBA

Organizator: Starostwo Powiatowe w Końskich

To Święto Hodowców Ryb i Wędkarzy. Impreza odwołuje się do tradycji rybackich zapoczątkowanych przez brata znanego poety prof. Franciszka Staffa, któremu udało się w dolinie rzeki Czarnej wyhodować karpia królewskiego. W programie m.in.: konferencje naukowe, degustacje potraw rybnych, program artystyczny, zawody wędkarskie, wybory Świtezianki Roku.

46

LISTOPAD

ZADUSZKI JAZZOWE

Organizatorzy: Klub „Kaesemek”, UMiG w Końskich

„Markowe Granie” to impreza dedykowana zmarłemu koneckiemu muzykowi, wokaliście i instrumentalistcie zespołu Sweet Combo - Markowi Cieślakowi. Tradycyjnie, jesienną porą, przyjaciele artyści organizują koncert muzyki jazzowej, któremu towarzyszy wystawa fotografii.

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Organizator: UMiG w Końskich

Samorząd Konecki wraz z mieszkańcami i pocztami sztandarowymi gromadzi się w tym dniu przy Pomniku Wdzięczności. Po złożeniu kwiatów wszyscy podążają główną ulicą miasta do kolegiaty św. Mikołaja, kolumnie towarzyszy Miejska Orkiestra Dęta. W kolegiacie celebrowana jest uroczysta Msza Święta za Ojczyznę.

Kalendarz wydarzeń

RAJD NIEPODLEGŁOŚCI

Organizator: Oddział PTTK w Końskich

Turystyczna alternatywa dla uczczenia rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. Organizatorzy zapraszają na kilkunastokilometrowy spacer, ognisko turystyczne z pieczeniem kiełbasek, pieczywem i herbatą oraz akcent patriotyczny w postaci programu artystycznego.

POEZJA W PIOSENCE – AGNIESZKA I INNI

Organizator: MGDK w Końskich

Celem imprezy jest popularyzacja twórczości znanych autorów piosenek, m.in. Agnieszki Osieckiej. Konkurs ma charakter otwarty i zaprasza do udziału młodzież w wieku 13 - 26 lat, solistów oraz małe zespoły wokalne do 5 osób. Każdy z nich zobowiązany jest przygotować dwa utwory, które następnie ocenia jury.

GRUDZIEŃ

KONECKI PRZEGLĄD FORM ESTRADOWYCH SCENA

Organizator: MGDK w Końskich

Konkurs organizowany przez Miejsko-Gminny Dom Kultury w Końskich dla wszystkich śpiewających i grających muzykę indywidualnych i zespołów z terenu powiatu koneckiego. Celem imprezy jest promocja młodych talentów oraz integracja amatorskiego ruchu artystycznego. Na finalistów konkursu czekają dyplomy i nagrody rzeczowe lub finansowe.

SYLWESTER POD GWIAZDAMI

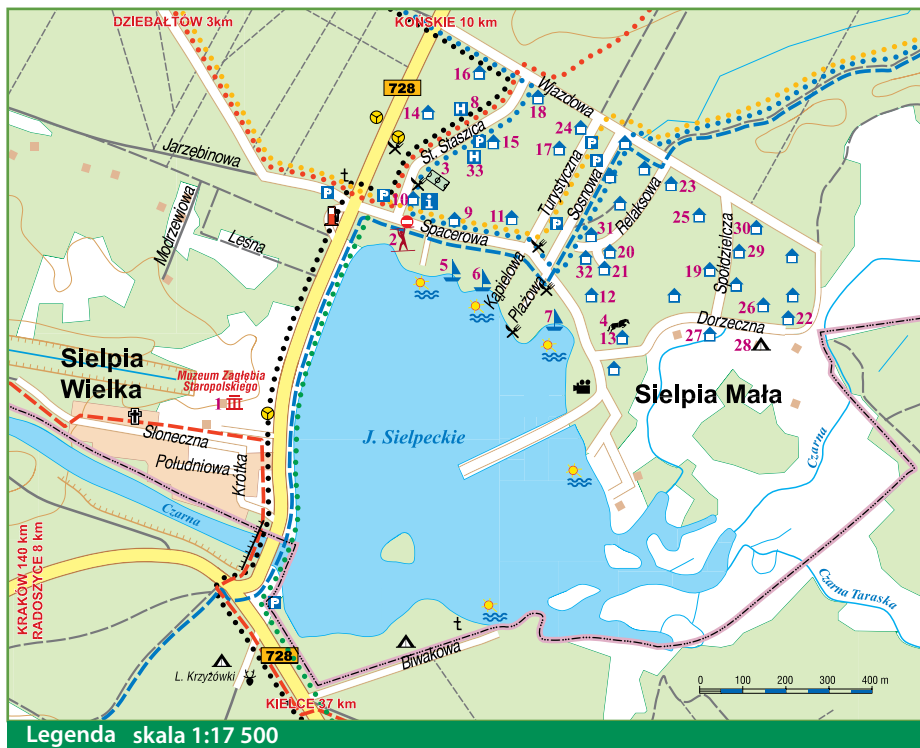
Organizator: UMIG w Końskich, MGDK w Końskich

We wspólnym powitaniu Nowego roku uczestniczą samorządowcy oraz mieszkańcy miasta i ich goście. Przy scenie w Parku Miejskim jest czas na słuchanie sylwestrowej muzyki oraz składanie sobie życzeń przy lampce musującego wina. Niebo rozświetlają sztuczne ognie.

ORGANIZATORZY IMPREZ:

- **Urząd Miasta i Gminy**
26-200 Końskie, ul. Partyzantów 1
tel. +48 41 372 32 49, www.umkonskie.pl
- **Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy**
26-200 Końskie, ul. Partyzantów 1
tel. +48 41 372 25 05
www.biblioteka.konskie.pl
- **Klub Motocyklowy Czarna Flota**, www.czarnaflota.pl
- **Klub „Kaesemek”**
26-200 Końskie, ul. Wojska Polskiego 3
tel. +48 41 372 84 55
- **Koneckie Stowarzyszenie Sportowe Piłki Ręcznej**
ul. kpt. Stoińskiego 3, www.kssprkonskie.pl
- **Miejsko-Gminny Dom Kultury**
26-200 Końskie, ul. Mieszka I 4
tel. +48 41 372 24 78, www.dkkonskie.pl
- **Oddział PTTK**
26-200 Końskie, ul. Partyzantów 1
tel. +48 41 372 31 70, www.pttkkonskie.pl
- **Starostwo Powiatowe**
26-200 Końskie, ul. St. Staszica 2
tel. +48 41 372 41 34, www.powiat.konskie.pl
- **Świętokrzyski Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki** www.swkozla.pzla.pl
- **Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego**
26-200 Końskie, Modliszewice, ul. Piotrkowska 30
tel. +48 41 372 22 84, www.sodr.pl

Legenda skala 1:17 500

- szlaki pieszkie; szlaki rowerowe
- przystanek PKS; parking; stacja paliwowa
- hotel; Inny nocleg; camping; leśniczówka
- restauracja; Informacja turystyczna; kino letnie

- kąpielisko; wypożyczalnia sprzętu sportowego
- boisko sportowe; park linowy; ośrodek jeździecki
- kaplica; krzyż
- zabytek architektury; muzeum

MUZEA

1 Muzeum Zagłębia Staropolskiego
Sielpla, ul. Staszica 19, tel. +48 41 372 02 93
czynne codziennie 9-12, 13-17
oprócz poniedziałków i świąt urzędowych

SPORT I REKREACJA

2 Park Linowy KAMRAT
Sielpla, ul. Spaczerowa, tel. +48 505 653 941

3 Boisko wielofunkcyjne
Ośrodek OSiR, ul. Spaczerowa 1
tel. +48 41 372 02 22

4 Jazda konna
Ośrodek Atmosfera, ul. Spaczerowa 17
tel. +48 693 377 344

5 Wypożyczalnia Delfin
kajaki, rowery wodne
Plaża, tel. +48 605 099 958

6 Wypożyczalnia Rajską Plażą
kajaki, rowery wodne
Plaża, tel. +48 665 765 727

7 Wypożyczalnia sprzętu „Żagiel”
rowery wodne, żaglówki
ul. Spaczerowa, tel. +48 783 971 125
www.sielpiabelfast.pl

NOCLEGI

8 Hotel Eljot**
ul. S. Staszica 13, tel. +48 41 372 02 83
www.sielpia.com.pl

9 Ośrodek Wypoczynkowy Łucznik
ul. Spaczerowa 11, tel. +48 41 372 02 96
www.sielpia.com

10 Ośrodek Wypoczynkowy OSiR
ul. Spaczerowa 1, tel. +48 41 372 02 22
www.sielpia.pl

11 Ośrodek Wypoczynkowy OSiR II
ul. Spaczerowa 12/13
tel. +48 41 372 02 22
www.sielpia.pl

12 Ośrodek Wypoczynkowy Belferek
ul. Spaczerowa 15, tel. +48 41 372 02 81

13 Ośrodek Wypoczynkowy Atmosfera
ul. Spaczerowa 17, tel. +48 693 377 344
www.atmosfera-sielpia.pl

14 Ośrodek Wypoczynkowy Bartek
ul. S. Staszica 1, tel. +48 41 372 02 68
www.sielpiawczasy.pl

15 Ośrodek Wypoczynkowy Stokrotka
ul. S. Staszica 8, tel. +48 41 372 02 87
www.sielpia.net.pl

16 Ośrodek Wypoczynkowy Morena
ul. S. Staszica 15, tel. +48 41 372 02 28
www.morena-sielpia.com.pl

17 Ośrodek Wypoczynkowy Żuczek
ul. Turystyczna 4, tel. +48 694 396 857
www.zuczek.pr.pl

18 Ośrodek Wypoczynkowy Oaza
ul. S. Staszica 14, tel. +48 41 372 02 27
www.oazasielpia.za.pl

19 Ośrodek Wypoczynkowy Kasia
ul. Spółdzielcza 23, tel. +48 41 372 02 69
www.kasia-sielpia.pl

20 Ośrodek Wypoczynkowy Kaprys
ul. Relaksowa 9, tel. +48 41 372 46 12

21 Ośrodek Wypoczynkowy Relax
ul. Relaksowa 11, tel. +48 41 372 02 86
www.relax.sh.pl

22 Ośrodek Wypoczynkowy Camargo
ul. Dorzeczna 7, tel. +48 41 372 02 18
lub +48 41 372 55 79

23 Ośrodek Wypoczynkowy Puchacz
ul. Wjazdowa 26, tel. +48 693 778 033
www.puchacz.republika.pl

24 Ośrodek Wypoczynkowy Sosenka
ul. Turystyczna 2, tel. +48 41 372 02 15
lub +48 41 372 51 50 lub 600 288 182
www.sosenka.up.pl

25 Ośrodek Wypoczynkowy ZAFAMA
ul. Wjazdowa 25, tel. +48 692 028 023
tel. +48 32 672 14 21 wew. 274

26 ZG Kasia i pokoje noclegowe
ul. Dorzeczna 1, tel. +48 41 372 01 45
kom. +48 503 934 136

27 Ośrodek Wypoczynkowy Regent
ul. Dorzeczna 10, tel. +48 372 502 614 642
www.regent.bo.pl

28 Ośrodek Wypoczynkowy Yolmar
ul. Dorzeczna 12, tel. +48 600 871 615
www.yolmar.3-2-1.pl

29 Ośrodek Wypoczynkowy Próchnik
ul. Spółdzielcza 32, tel. +48 512 189 661

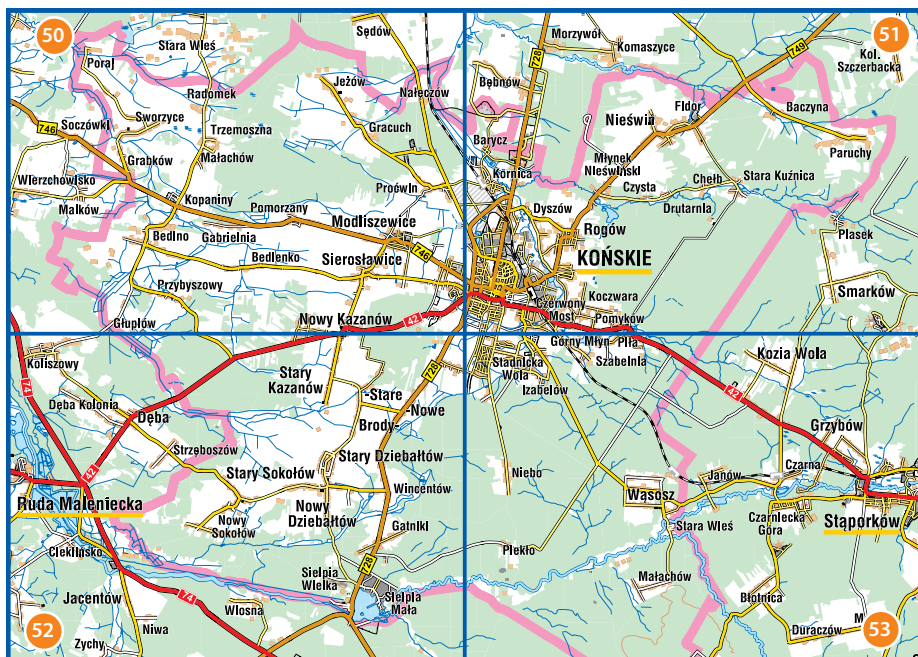
30 Ośrodek Wypoczynkowy PREKER
domki prywatne, ul. Wjazdowa 29

31 Ośrodek Wypoczynkowy Safari
ul. Spaczerowa 13C, tel. +48 881 225 280
www.safarisielpia.pl

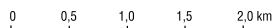
32 Ośrodek Ricardo
ul. Relaksowa 8, tel. 604 580 077

33 Hotel Energetyk
ul. Staszica 10-12, tel. +41 372 02 67
www.hotelenergetyk.pl

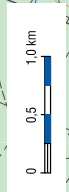
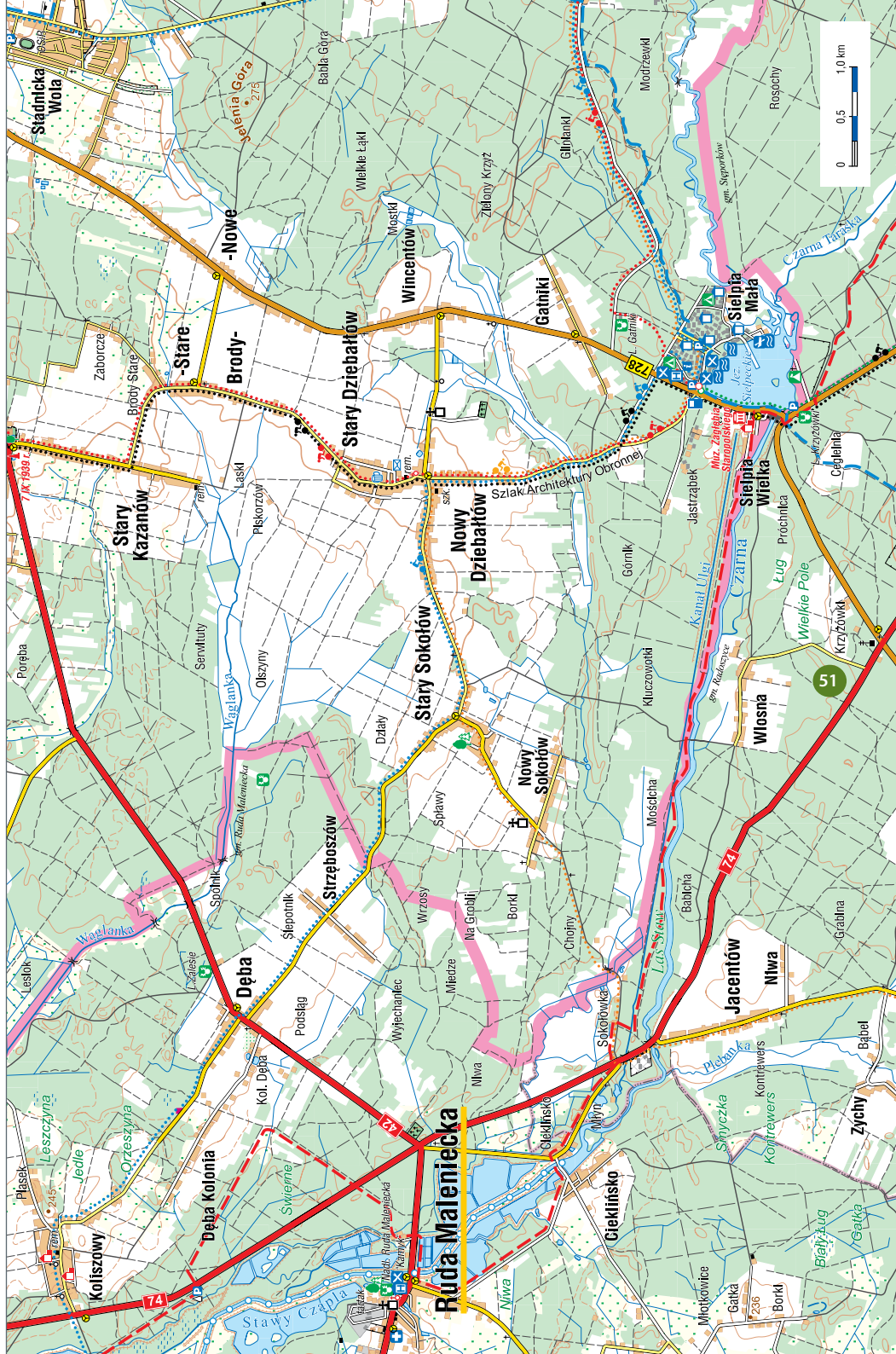
Skorowidz i legenda

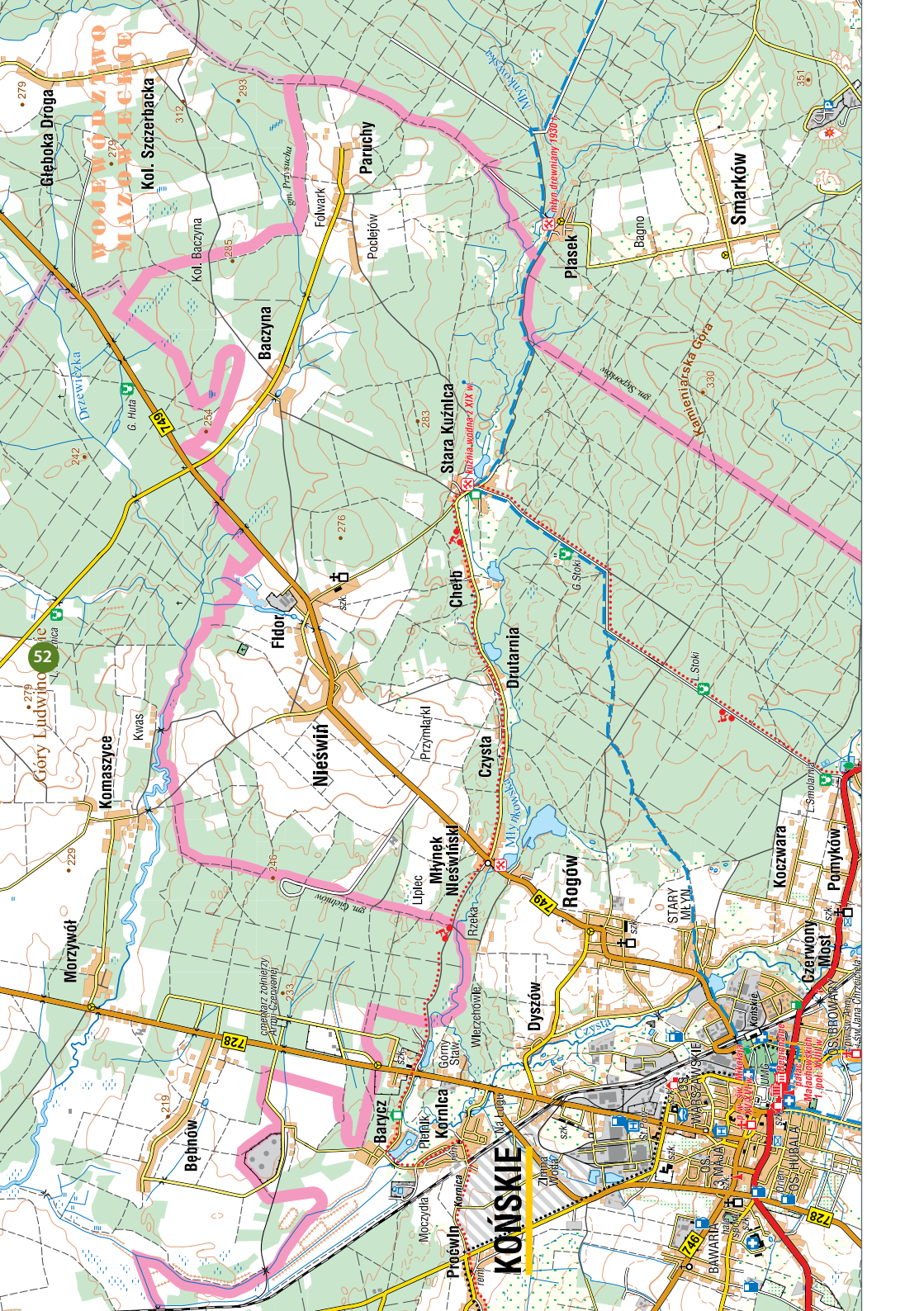

Legenda skala 1:65 000

	granica gminy Końskie			poczta; szpital I inne placówki służby zdrowia
	granica: województwa; gminy			kościoły; kościoły zabytkowy
	droga krajowa; droga wojewódzka			klasztor zabytkowy; kaplica
	drogi asfaltowe			miejsce martyrologii; muzeum
	drogi utwardzone; inna droga			pałac; dwór; Inny zabytek architektury; ruiny
	droga leśna, przecinka; ścieżka			zabytek techniki; inna atrakcja turystyczna
	linia kolejowa; stacja			kamieniołom nieczynny; sztolnia nieczynna
	szlak turystyczne piesze			schron przeciwdeszczowy; punkt widokowy
	szlak turystyczne rowerowe			pomnik; wieża RTV
	szlak spływów kajakowych			pomnik przyrody; zabytkowy park
	stacja paliwowa; stacja LPG			basen, kąpielisko; basen kryty
	parking; zakaz ruchu; przystanek PKS			wypożyczalnia sprzętu pływającego; stadnina koni
	hotel; agroturystyka; Inne noclegi			łowisko komercyjne; boisko sportowe; stadion
	camping; pole namiotowe; leśniczówka			zabudowa; tereny przemysłowe; tereny inwestycyjne
	restauracja; pub, bar; Informacja turystyczna			sad; łąka; cmentarz; las

• 279
Głęboka Droga

• 312
Kol. Szczerbacka

Paruchy

Smarków

Baczyna

Stara Kuźnica

Plasek

• 279
Góry Ludwino

Komaszyce

Nieświń

Fidor

Cheleb

Drutarnia

Morzywół

Kwas

Młynek Nieświński

Rogów

Koczwara

Smolard

Pomyków

Bęcznów

Barycz

Konińskie

Dyszów

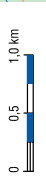
Czerwony Most

KONIŃSKIE

Proewin

Baniary

OS. HUBALP

53

Dowiesz się więcej, czytając...

- Banaszek Tadeusz, *Obóz ćwiczeń Barycz*, Końskie 2011
- Barański Józef, *Kolegiata pod wezwaniem św. Mikołaja w Końskich. Przewodnik po sacrum*, Końskie 2009
- Bilski Mieczysław, *Końskie. Ziemia, domy, rodziny*, Warszawa 1999
- Brzozowicz Artur, *Jan Małachowski założyciel miasta Końskie Wielkie*.
- Genealogia rodu Małachowskich herbu Nałęcz*, Warszawa 1997
- Brzozowicz Artur, *Magnateria na koneckich włościach. Genealogia Rodu Odrowążów, Małachowskich i Tarnowskich*, Warszawa 2008
- Brzozowski Jerzy, *Końskie wczoraj i dziś. Historia miasta na tle regionu*, Warszawa 1975
- Chochowski Marian, *Park Miejski im. Tarnowskich w Końskich w grafice Mariana Chochowskiego*, Końskie 2005
- Chochowski Marian, *Wpisane w pejzaż*, Końskie 2008
- Chochowski Marian, *Zabytki sztuki sakralnej*, Końskie 2005
- Dworczak Włodzimierz, *Leliwici Tarnowscy od schyłku XVI wieku do czasów współczesnych*, Tarnobrzeg 1996
- Fajkosz Andrzej, *Kartki z historii Ziemi Koneckiej*, Kielce 2010
- Faworski Bogdan, *Konecka nekropolia. Znaki czasu 1939-1945, Część I*, Końskie – Kielce, 2011
- Gąssowska Eligia, Kajzer Leszek, *Dwór w Modliszewicach koło Końskich*, Kielce 1990
- Janiszewska Lucyna, *Edukacja środowiskowa w parku im. Tarnowskich w Końskich*, Końskie 2001
- Końskie na dawnej fotografii*, Kielce 1998
- Końskie. Zarys dziejów*, pod red. Mariana Wikiery, Końskie 1998
- Ławacz Michał, *Mój rodowód. Szkice z przeszłości, anegdoty, wspomnienia*, Warszawa 2009
- Massalski Edmund, *Góry Świętokrzyskie*, Warszawa 1967
- Paszkowski Michał, *Sielpia i okolice*, Kielce 2001
- Piwek Jerzy, *Działalność gospodarcza Małachowskich w XVIII i XIX wieku*, Kielce 1999
- Przewodnik po Ziemi Koneckiej*, Końskie 2005
- Szlakiem zamków i budowli obronnych*, Kielce 2002
- Świętokrzyskie krajobrazy*, Kraków 2001
- W Dolinie Krasnej. Przewodnik przyrodniczo – turystyczny*, Kielce 2002
- Wiśniewski Jan, *Monografia Dekanatu Koneckiego*, Kielce 2000
- Wroniszewski J. Z., Wroniszewski J. K., *Konecki Wrzesień*, Arslibris, Końskie 2010
- Zagłębie Staropolskie. Przewodnik po zabytkach hutnictwa*, Katowice 1967
- Zawadzki Henryk, *Fabryka broni w Końskich – Pomykowie*, Końskie 1993
- Zawadzki Henryk, *Koneckie powozy*, Końskie 1994
- Zieliński Jan, *Staropolskie Zagłębie Przemysłowe*, Wrocław 1965
- Ziemia Konecka. Przewodnik turystyczny*, pod red. Ryszarda Garusa i Wojciecha Paska, Kielce 2000
- Życie, dzieło, męczeństwo ks. Kazimierza Sykulskiego*, pod red. Krzysztofa Zemely i Grzegorza Miernika, Skarżysko-Kamienna 1999